

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА
АГЕНТТІГІНІҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ
ЕСЕП**

Астана 2009

МАЗМҰНЫ

	Агенттік туралы	3
I.	СТАТИСТИКА ЖӘНЕ ҚОҒАМ	4
	Статистикалық ақпаратты тарату және пайдаланушылардың қанағаттанушылығы	4
	Кәсіпорындарға статистикалық жүктемені төмендету	7
	Мемлекеттік статистика мәселелері жөніндегі кеңес	10
	Статистикалық нысандарды жаңғырту	10
	Сынама халық санағын өткізу	11
	Сапа менеджменті жүйесін енгізу	12
II.	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАТИСТИКАСЫН ЖЕТІЛДІРУДІҢ 2006-2008 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН БАҒДАРЛАМАСЫН ОРЫНДАУ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ	13
III.	СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІНІҢ 2009-2011 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЫ	19
IV.	ОРЫНДАЛҒАН СТАТИСТИКАЛЫҚ БАЙҚАУЛАР МЕН СТАТИСТИКА САЛАЛАРЫ БОЙЫНША ЖҰМЫСТАР	20
	Ұлттық шоттар статистикасы.....	20
	Өндіріс статистикасы	20
	Қызмет көрсету статистикасы	20
	Баға статистикасы.....	21
	Әлеуметтік статистика	21
V.	АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ДАМУ	22
VI.	ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ.....	23
VII.	ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖӘНЕ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ	25
	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ ОРТАЛЫҚ АППАРАТЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ	30

АГЕНТТІК ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі Қазақстан Республикасы Үкіметінің құрамына кірмейтін, статистикалық қызмет саласындағы мемлекеттік реттеуді, сондай-ақ заңнамада көзделген шеңберде мемлекеттік статистика саласындағы салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органы болып табылады.

РСФСР-дің құрамындағы Қазақ Автономиялық Социалистік Республикасының құрылуымен (1920 жыл 26 тамыз), Қазақ АССР-нің Үкіметі 1920 жылғы 8 қарашадағы өзінің қаулысымен «Қазақ АССР-дегі мемлекеттік статистика туралы ережені» бекітті және АССР-дің Статистикалық басқармасы құрылды. Осылайша, Қазақстанның біртұтас орталықтандырылған статистикалық органдарының құрылған күні 1920 жылғы 8 қараша деп қабылданған.

2008 жылғы 8 қарашада Қазақстанның мемлекеттік статистикасына 88 жыл толды. Тәуелсіздік жылдарында қазақстандық статистика еуропалық стандарттарға жақындады: практикада халықаралық жіктеуіштер, әдіснамалық принциптер, деректерді өңдеу мен интерпретациялау тәсілдері қолданылады. 2008 жылы халықаралық сарапшылармен өткізілген мемлекеттік статистика жүйесін екінші Жаһандық бағалау нәтижелері бойынша, Қазақстан Орталық-Азия өңіріндегі статистиканы дамыту саласында батыл қадаммен озып келеді.

Агенттік, БҰҰ-ның принциптерін басшылыққа ала отырып, барлық пайдаланушылардың құпиялы емес барлық ақпараттарға тең, бірыңғай қолжетімділігін қамтамасыз етеді және демократиялық қоғамның дамуына ықпал етеді, сөйтіп, шешім қабылдауда объективті және түсініктердің теріс еместігіне кепілдік береді. Біз БҰҰ ресми статистикасының он негізгі принциптерін толығымен қамтамасыз етеміз және қызметті ұйымдастыру бөлігінде халықаралық сапа стандартына сәйкестендіру жөніндегі жұмыстар жүргізілуде.

Қазіргі уақытта Статистика агенттігі саны 250 адамды құрайтын 10 департаменттен тұрады. Агенттікке 3676 адам жұмыс істейтін, 16 аумақтық статистика органдары РМК жұмыс істейді. Статистика агенттігінің жанында «Ақпараттық-есептеу орталығы» жұмыс істейді. Бұл статистикалық ақпараттарды өңдеуге және ұсынуға қажетті барлық функцияларды және қызметтерді біріктіретін өндірістік бөлімше.

I. СТАТИСТИКА ЖӘНЕ ҚОҒАМ

СТАТИСТИКАЛЫҚ АҚПАРАТТЫ ТАРАТУ ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУШЫЛАРДЫҢ ҚАНАҒАТТАНУШЫЛЫҒЫ

Статистика агенттігі статистикалық ақпараттарды тарату нысандары мен әдістерін үнемі жетілдіріп отырады, Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы объективті және сапалы ақпаратты пайдаланушылардың кең ауқымына мерзімінде ұсынуға ұмтылады.

Жұртшылықпен байланыс

Статистикалық ақпаратты таратудың маңызды арнасы БАҚ–пен ынтымақтастық болып табылады. 2008 жылы Статистика агенттігі ел Президентінің «Қазақстан азаматтарының әл-ауқатын арттыру – мемлекеттік саясаттың басты мақсаты» Жолдауын ақпараттық-насихатпен сүйемелдеу шеңберінде еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы БАҚ-қа 80-нен астам баспасөз-хабарламаларын жолдады.

Статистика агенттігі «Қазақпарат», «Интерфакс Казахстан», «Казахстан сегодня» ақпараттық агенттіктерімен, «Время», «Экспресс-К», «Караван», «Время», «Республика» газеттерімен, «31 канал», «Қазақстан», «Хабар» және басқа теларналармен белсенді жұмыс істейді.

2008 жылы «Блумберг», «РИА Новости», «Рейтерс» халықаралық ақпараттық агенттіктерімен жұмыстар жүргізілді, олардың көмегімен бүкіл әлемге Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы жарияланды.

«Казахстанская правда», «Вечерняя Астана», «Финансы и кредит» сияқты газеттер Статистика агенттігінің деректерімен арнайы айдарларды жүргізуді жалғастыруда.

Статистикалық ақпараттарды таратуды жетілдіру бойынша жұмыстар шеңберінде Статистика агенттігі ЖОО-ның, мемлекеттік органдардың, қоғамдық ұйымдар өкілдерінің қатысуымен іс-шаралар жүргізілді. Осындай іс-шараларда өндіріспен, сондай-ақ статистикалық деректерді дұрыс пайдаланумен танысуға мүмкіндіктер берілді. Астана қаласының жұртшылығына арналған пайдаланушылар үшін конференциямен бірге Ашық есік күні өткізілді. Барлық қатысушыларға түрлі үлгідегі статистикалық жарияланымдар тегін берілді және статистика мәселелері бойынша кеңес беру қызметтері көрсетілді.

Сонымен бірге мерзімді республикалық және өңірлік БАҚ-тың өкілдеріне арналған оқыту тренингтері өткізілді. Осындай тренингтер өткізу әрбір цифрдің мәнін дұрыс түсінуге және оны кең жұртшылыққа жеткізуге мүмкіндіктер береді.

2008 жылдың екінші тоқсанынан бастап 2009 жылғы – Халықтың ұлттық санағының ақпараттық жұмысы басталды. Статистиканың өңірлік бөлімшелерімен бірге осы шараны өткізуді қолдау туралы түрлі салалардағы ұйымдармен келісімге қол жеткізілді.

Интернет

Интернеттегі Статистика агенттігінің веб-сайты пайдаланушыларға статистикалық ақпараттарды жедел ұсынуда үлкен рөл атқарады.

Ол Интернет желісіндегі барлық мүдделі пайдаланушыларды статистиканың салалары, көрсеткіштері, әкімшілік-аумақтық бірліктері бөлінісіндегі өзекті статистикалық ақпараттармен қамтамасыз ету үшін құрылды. Сайт үнемі жетілдіріліп отырады.

Порталды пайдаланушылар үшін әліпби тәртібімен орналастырылған, статистика салалары бойынша кестелік және графикалық түрдегі негізгі статистикалық көрсеткіштер ұсынылды. «Қазақстан цифрларда» тарауында жедел ақпараттар, негізгі көрсеткіштер, серпінділік кестелері, әдіснамалық түсініктемелер, графикалық материал жарияланады. Статистикалық жарияланымдардың тізбесін және барлық статистикалық жинақтар мен жарияланымдар Агенттік порталындағы «Жарияланымдар» тарауынан алуға болады. Сонымен бірге 2008 жылдан бастап (www.stat.kz) сайтындағы «Жарияланымдар» айдарында Статистикалық жұмыстар жоспарына сәйкес қалыптастырылатын PDF пішімдегі жылнамалықтар, жинақтар, журналдар орналастырылады.

Респонденттерге қолайлы болу үшін статистикалық есептілік нысандары бланкілерінің электрондық нұсқаларын көшіру және есептердің түрлері мен ұсыну мерзімдері көрсетілген «Статистикалық күнтізбені» көру мүмкіндігі іске асырылды.

Порталдың кез-келген пайдаланушысы өзіне қажетті сұрақтарын қоюға, «Блоктар» тарауында консультация алу үшін хабарласуға, сондай-ақ порталда өткізілетін Интернет-конференцияларға және интерактивтік сауалдамаларға қатысуына болады.

Жарияланымдар

2008 жылы Статистика агенттігімен тиражы 42600 дана 43 атаумен жарияланымдар шығарылды.

Халықаралық ұйымдардың статистикалық жарияланымдарымен алмасу үшін Қазақстан статистикалық жылнамалығы тек ағылшын тілінде шығарылды. Бұдан басқа, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің 2006-2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын іске асыру шеңберінде, мемлекеттік статистика саласында сыбайлас жемқорлық бойынша құқық бұзушылықтардан сақтандыруға бағытталған ақпарат ұсынылған «Әкімшілік рентаға қарсы әрекет» кітапшасы шығарылды.

Жоспардан тыс бірқатар жарияланымдар: «Астананың мерейтойына 1998-2007 жылдар» ақпараттық-талдау жинағы, «Қазақстан тәуелсіздік жылдарында 1991-2007 жылдар» жинағы, «Қазақстан 1991-2007 жылдар реформаларында және дамуында» кітапшасы, «Қазақстан статистикасы. Жетістері мен келешегі» кітапшасы, «Қазақстанның Мемлекеттік статистикасының 88-жылдығына» кітапшасы, экономика салалары бойынша 20-дан аса атаумен буклет, статистикалық күнтізбе шығарылды.

Халықаралық тәжірибені есепке алумен статистикалық жарияланымдардың құрылымы мен мазмұнын жетілдіру, жалпы дизайнды және полиграфиялық атқару сапасын жақсарту бойынша тұрақты жұмыстар жүргізіледі.

2008 жылы статистикалық деректерді тарату үдерісінің шеңберінде министрліктердің және ведомстволардың 500-ден аса ресми сұратулары орындалды; жедел статистикалық ақпарат күн сайын қағаз тасушыда және электрондық түрде жіберіледі. Бұдан басқа, күн сайын пайдаланушылармен – консультациялар, ресми жарияланған статистикалық ақпараттарды электрондық түрде (әр қызметкерге жылына 120-ден аса қанағаттандырылған сұратуларды) ұсыну жұмыстары жүргізіледі.

Пайдаланушылардың қанағаттанушылығы

Қоғамдық пікірді талдау мақсатында Статистика агенттігі қызметінің мәселелері бойынша пікір сұрау парақтары арқылы сауалнама алу жүргізілді. Пікір сұралғандардың арасында 46,6%-ын мемлекеттік қызметшілер, 32,9%-ын оқушылар және жоғары оқу орындарының оқытушылары, 4,3%-ын бизнес өкілдері, 16,4%-ын – пайдаланушылардың басқа санаттары құрады.

Пікір сұрау деректері бойынша, сұралғандардың жалпы санының 74%-ы жарияланатын статистикалық ақпараттардың көлемімен қанағаттандырылды. Сонымен бірге сұралғандардың 93-і Статистика агенттігінің сайты пайдаланылған, оның ішінде 75%-ы сайттан өздеріне қажетті ақпаратты тапқан. Бірақ, пайдаланушыларда ақпаратты ұсыну нысандары бойынша ескертулері бар. Басым көпшілігі талдау ақпараттары көп болуы қажет деп санаса, 15%-ға жуығы статистикалық ақпараттарда графиктер, диаграммалар, суреттер жеткіліксіз деп санайды.

Пікір сұрауда ақпаратты пайдаланушылардың барынша белсенді бөлігінің ақпаратты Интернет арқылы ұсынуды қалайтындығын көрсетті. Сонымен, респонденттердің 86,4%-ы статистика деректерінің электрондық базаларына қол жеткізгісі келеді. Анықтамалық қызметті сұралғандардың 11,4%-ы таңдады, ал ақпаратты жазылым бойынша алу – тек 10%. Пайдаланушылар санатының бөлінісінде жазылымды мемлекеттік органдардың 9,5%, оқу орындары 12,5%-ы, пайдаланушылардың басқа санаттары 4,3% қажет етеді. Бизнес өкілдері жазылымды ақпаратты таратудағы өздеріне қолайлы нысан деп белгілемеді.

Сұралғандардың жартысына жуығы деректерді тарату жөніндегі статистикалық қызметті жақсарту бойынша ұсыныстар енгізді. Ұсыныстар деректерді таратудың барлық аспектілеріне қатысты. Ол БАҚ-пен өзара іс-қимылды кеңейту, тұсаукесерлік іс-шараларды өткізу, Агенттік сайты және әсіресе аумақтық органдардың сайттарын жақсарту, статистиканың әлеуметтік салалары бойынша ақпараттардың көлемін жақсарту, ақпараттың жеделдігін арттыру және басқалар.

Тұтастай алғанда статистикадағы пайдаланушылардың қатынасы позитивті. Сұралғандардың 60%-дан астамы ресми статистика деректерінің дұрыстығын 75%-дан жоғары деп санайды. Сұралғандардың тек 5%-ы дұрыстық деңгейін 50%-дан төмен деп бағалайды.

КӘСІПОРЫНДАРҒА СТАТИСТИКАЛЫҚ ЖҮКТЕМЕНИ ТӨМЕНДЕТУ

Деректерді алудың негізгі әдістері заңды және жеке тұлғалар, бағаны тіркеу, халықтан сұхбат алу және статистикалық тіркелімдерді жүргізу бойынша статистикалық нысандарды пайдалана отырып статистикалық байқауларды өткізу болып табылады. Деректерді жинаудағы негізгі проблема қолда бар әкімшілік деректерді жеткіліксіз пайдалану, пайдаланушылардың жекелеген топтары бойынша бастапқы деректерді өңдеу нысандары мен әдіснамасының күрделілігі есебінен респонденттердің жоғары жүктемесі болып табылады. Бұдан басқа, түрлі мемлекеттік органдардың осындай көрсеткіштердің жиынын қайталауы және тіркелімдік жүйелер мен ішінара байқауларды жеткіліксіз қолданбауы кездеседі.

Кәсіпорындарға арналған орташа жүктеме айына 8 статистикалық есепті құрастырады (кәсіпорынның, өңірдің көлеміне және зерттеуді жүргізу әдісіне байланысты, 4-тен 50 нысанға дейін), сонымен бірге респонденттің есептілікті толтыруға жұмсайтын уақыты кәсіпорынның көлеміне байланысты жылына 2-ден 18 адам-күннің аралығында. Осындай көрсеткіштер шетелдердің статистикалық офистерінің көрсеткіштерінен 1,5-2 есеге асады.

Шет елдерде (Норвегия, Канада, Австралия) заңнамалық, технологиялық және ұйымдастырушылық деңгейде статистикалық көрсеткіштердің өндірісіне арналған барлық әкімшілік дереккөздердің деректерін толық пайдалану қамтамасыз етілген, бұл респонденттер жүктемесінің (кәсіпорындардың мемлекеттік органдарға тапсыратын есептері санының азаюына) төмендеуіне ықпал етеді.

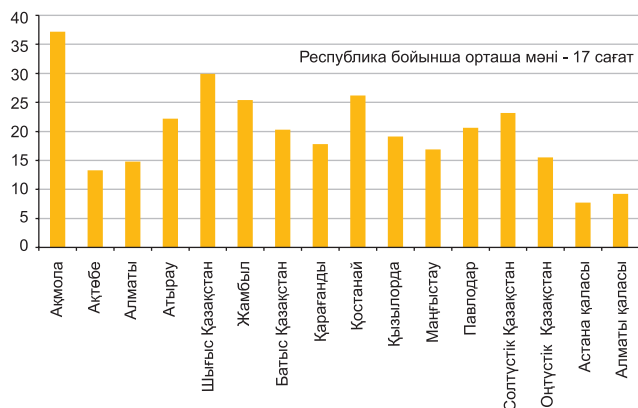
Сонымен бірге, нәтижелерге бағытталған жоспарлаудың жаңа жүйесін енгізуді ескере отырып қамтылудың кеңейтілуін, қосымша тәптіштеуді және мемлекеттік органдардың Стратегиялық жоспарларды орындау мониторингін арналған құралдардың құрылуын талап етеді.

Агенттік кәсіпорындарға жүктемені төмендету курсы дәйекті түрде жүргізеді. «Бір терезе» қызметі енгізілді, статистикалық құралдар, нысандар және статистикалық ақпараттарды жинау әдістері жетілдірілуде, түрлі мемлекеттік органдардың статистика өндірісін бірыңғай тиімді жүйеге біріктіретін статистика жөніндегі нормативтік-құқықтық базаны түзету жөнінде жұмыстар жүргізілуде, статистикалық ақпараттармен алмасу бөлігінде мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл кеңейтілуде. Соның нәтижесінде соңғы жылдары респонденттерге арналған жүктемені төмендетуде белгілі бір қадамдар айқындалуда.

Төменде 1-6 кестелерде 2006-2008 жылдардағы кәсіпорындарға арналған жүктемелер мониторингінің көрсеткіштері берілген.

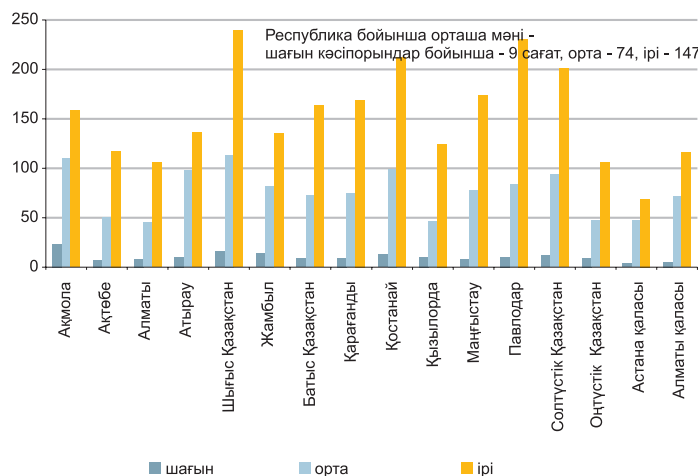
Кәсіпорындарға арналған жүктемелердің нәтижелері 1-кестеде көрсетілген. Кестеде көрсетілгендей, республика бойынша 2008 жылы бір шаруашылық жүргізуші субъектінің есепті толтыруға жұмсаған, орташа уақыт мәні 17 сағат немесе 2 адам-күнді, өте жоғары мәні Ақмола облысында 37 сағат немесе 5 адам-күн және өте төмен мәні Астана қаласында тиісінше 8 немесе 1 құрайды.

1-кесте. Бір шаруашылық жүргізуші субъектінің есепті толтыруға жұмсаған орташа уақыт мәні, сағат

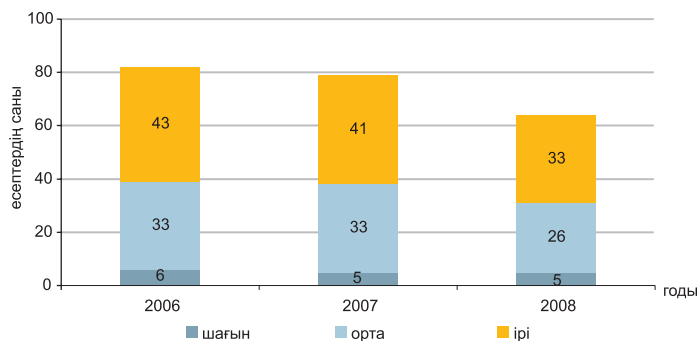
2-кестеде Қазақстан өңірлері бойынша кәсіпорындар түрлерінің бөлінісінде бір шаруашылық жүргізуші субъектінің есепті толтыруға жұмсаған орташа уақыт мәні. Республика бойынша тұтастай бір кіші кәсіпорын барлық есептерді толтыруға 9 сағат немесе 1 күн, орташа -74 сағат немесе 9 адам-күн, ірі кәсіпорын барлық есептерге 147 сағаттан немесе 18 адам-күннен артық уақыт жұмсайды.

2-кесте. Кәсіпорындар түрлерінің бөлінісінде бір шаруашылықты жүргізуші субъектінің есептерді толтыруға жұмсаған орташа уақыт мәні, сағат

3-кестеде орташа алғанда бір жыл ішінде бір кәсіпорын ұсынған есептер санының серпіні көрсетілді. Сонымен, ірі кәсіпорындар бойынша есептердің саны 19,5 пайызға және орта кәсіпорындар бойынша 21,2 пайызға төмендеген.

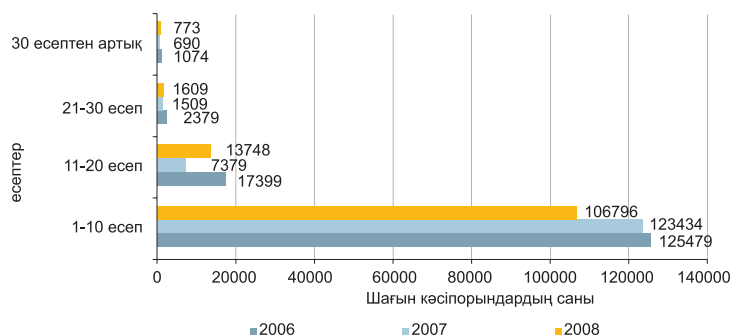
3-кесте. Бір кәсіпорынның орташа бір жыл ішінде ұсынған есептерінің саны

4, 5, 6 - кестелер 2006-2008 жылдар кезеңдеріне ұсынылған есептер саны бойынша шағын кәсіпкерлік субъектілерінің, орта және ірі кәсіпорындардың бөлінуін көрсетеді.

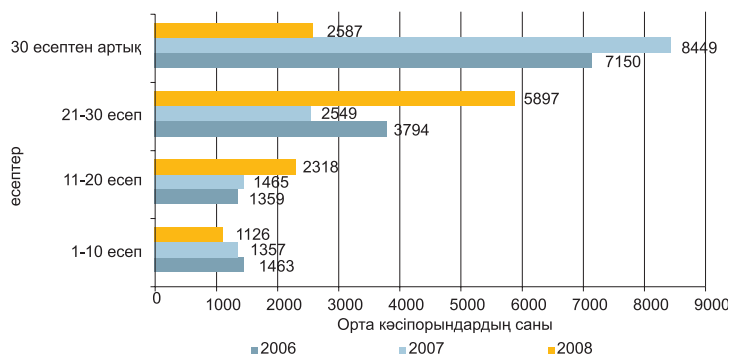
ШАҒЫН КӘСІПОРЫНДАР

4-кесте. Шағын кәсіпкерлік субъектілерін ұсынылған есептер саны бойынша бөлу

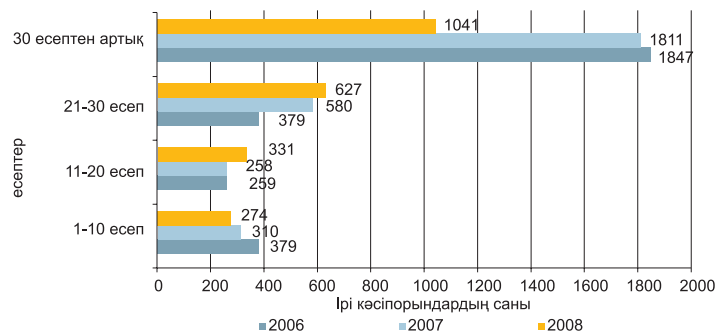
ОРТА КӘСІПОРЫНДАР

5-кесте. Орта кәсіпорындарды ұсынылған есептер саны бойынша бөлу

ІРІ КӘСІПОРЫНДАР

6-кесте. Ірі кәсіпорындарды ұсынылған есептер саны бойынша бөлу

МЕМЛЕКЕТТІК СТАТИСТИКА МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ КЕҢЕС

2008 жылы Статистика агенттігінің респонденттерге, оның ішінде кәсіпкерлікке арналған бюрократиялық жүктемені төмендету және статистикалық ақпараттардың сапасын жетілдіру жөніндегі қызметі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 16 мамырдағы №459 қаулысымен құрылған Мемлекеттік статистика мәселелері жөніндегі кеңестің шеңберінде жүзеге асырылды. Кеңестің құрамына мемлекеттік органдардың бірінші басшылары кіреді.

Статистикалық көрсеткіштердің өндірісіне арналған мемлекеттік органдардың әкімшілік дереккөздері деректерін пайдалану мәселелерін шешу шеңберінде Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі К.Мәсімов төрағалық еткен Кеңес мәжілісі өткізілді. Кеңес мәжілісінде мынадай мәселелер қаралды:

1. Статистика органдарының Әділет, Ішкі істер министрліктерінің және Қаржы министрлігінің Салық комитеті деректерінің электрондық базаларына қол жеткізуін қамтамасыз ету туралы;
2. Заңды тұлғалардың, филиалдардың және өкілдіктердің тіркелуі (қайта тіркелуі) барысында статистикалық карточкаларды жою туралы;
3. Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, қорғаныс, ішкі істер министрліктерінің басқаруындағы денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарының статистикасы жөніндегі есептілікті ұсыну туралы;
4. «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын әзірлеу туралы.

СТАТИСТИКАЛЫҚ НЫСАНДАРДЫ ЖАҢҒЫРТУ

Статистика агенттігі 2008 жылы статистикалық нысандарды жаңғырту бойынша жұмыстарды жалғастырды. Статистикалық нысандарды жаңғыртудың негізгі мақсаты – нысандарды, нысандардағы көрсеткіштер санын, нысандарды толтыру уақытын қысқарту, жаңа ақпараттық технологияларды және басқаларды пайдалану арқылы респонденттерге арналған жүктемені төмендету. 2008 жылы мемлекеттік статистикалық есептіліктің барлық түрлеріне талдау өткізілді және жалпымемлекеттік нысандардың саны 187-ге дейін, ведомстволық нысандардың 80-ге дейін саны қысқартылды. Бірнеше нысандар бойынша деректерді жинау кезеңділігі өзгертілді: ай сайынғы есептіліктің орнына – тоқсандық, тоқсандықтың орнына – жылдық есептілік.

Нысандарды жаңғыртудың нәтижесінде мынадай проблемалық мәселелер шешілді: нысандар арасындағы, нысандардағы көрсеткіштерді қайталау, толтырудағы еңбек сыйымдылығы, қолайсыз үлкен кестелердің болуы, нұсқаулықтардың дұрыс еместігі, нысандарға арналған артық жүктеме және тағы басқалар. Статистикалық есептіліктің бірыңғайланған нысандары қолданылатын жіктеуіштердің және идентификаторлар бөлінісіндегі мәнді анықтауға және деректерді көпқалыпты ұсыну үшін қалыптастыруға мүмкіндік береді. Осылайша, 2008 жылы 76 жалпымемлекеттік нысандар жаңғыртылды, нысандарды жаңғырту бойынша жүргізілген жұмыстардың тиімділігі: респонденттерге арналған жүктеменің төмендеуі; статистикалық қызметтер сапасының артуы, ақпараттың дұрыстығы; пайдаланушылардың қажеттілігін қанағаттандыру; барлық статистикалық үдерістерді жаңғырту және автоматтандыру (жинау, өңдеу, деректерді тарату және сақтау); жаңа ақпараттық технологияларды пайдалану; барлық ақпараттық технологияларды біріктіру; уақытты және қаржылық шығындарды қысқарту болады.

СЫНАМА ХАЛЫҚ САНАҒЫН ӨТКІЗУ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 қарашадағы №1138 қаулысымен бекітілген 2009 жылғы Қазақстан Республикасы халқының ұлттық санағын өткізудің іс-шаралар жоспарын іске асыру аясында 2008 жылғы 25 ақпан пен 6 наурыз аралығында Оңтүстік Қазақстан облысының Түркістан әкімшілігінің аумағында халықтың пилоттық санағы өткізілді.

Пилоттық санақты өткізудің мақсаты халық туралы деректерді тіркеуден бастап өңдеуге дейінгі – оны өткізудің маңызды кезеңдерінде болуы мүмкін кемшіліктер мен қиындықтарды анықтау мен түзетуден тұрады.

Халық санағының бағдарламасы мүдделі министрліктер және ведомстволармен талқыланды, оған олардың ескертулері мен ұсыныстары енгізілді.

Үйлестіруді жүзеге асыру және өңірдің атқарушы билік органдарының келісілген әрекеттерін қамтамасыз ету, санаққа дайындық және өткізу мәселелерін жедел шешу үшін кәсіпорындардың, ұйымдардың, мекемелердің, қалалық әкімшіліктегі құрылымдық бөлімшелердің және ауылдық (селолық) округтердің әкімшіліктері басшыларының құрамында Түркістан қалалық әкімшілігіндегі санаққа жәрдемдесетін комиссия құрылды.

Санақты өткізудің ұйымдастыру жоспарының негізінде санақ қызметкерлеріне 730 адам тартылды, әкімшіліктің аумағы 32 санақ бөліміне, 151 нұсқаушы учаскесіне, 511 есеп учаскесіне бөлінді. Бұдан басқа, тәжірибеде нақты жағдайларда санақ қызметкері ретінде сол орындардағы санақтың дайындығы мен оны өткізуге жауапты, облыстардың аумақтық статистика департаменттерінің өкілдері қатысты.

Халық арасында пилоттық санаққа дайындық және өткізу кезінде жаппай түсіндіру жұмыстары жүргізілді, санақтың мақсаты мен міндеті, оның маңызы туралы үгіттеу және түсіндіру материалдары таратылды. Сондай-ақ БАҚ үшін 2008 жылғы 20 ақпанда Шымкент қаласында 2009 жылғы санаққа дайындық жұмыстарының маңызды кезеңі ретіндегі пилоттық санақтың мәселелері бойынша баспасөз мәслихаты өткізілді.

Түркістан қаласында 2008 жылы өткізілген халықтың пилоттық санағының арқасында, алдағы негізгі халық санағында өңдеу және қабылдау үшін әдіснамалық, ұйымдастырушылық және нұсқаушылық мәселелері бойынша қажетті материалдар алынды. Санақ қызметкерлеріне деген қажеттіліктердің тиімді нормасы, оларға арналған жүктемелердің нақты нормасы, қаржыландыру қажеттіліктерінің көлемі айқындалды және бағдарламаға және 2009 жылғы Қазақстан Республикасы халқының ұлттық санағының ұйымдастыру-әдіснамалық ережесіне тиісті түзетулер енгізілді.

2009

А587АЕХЗЙИКЛМНОПРСТУҒҰХЦЧШЩЪЫБӨЯІТІЗ34567890

1-4 жақпаларға нақарақшы

Материал керушінің атауы

☐	Керпіш, тас	☐
☐	Күрневалық	☐
☐	Баранга таспалық	☐
☐	Обықлы-белік	☐
☐	Күрневалық	☐
☐	Дерек, ағаш	☐
☐	Металлалық бетон (металлбетон)	☐
☐	Ірнектілі бетон	☐
☐	Саман	☐
☐	Керпіш-күрневалық	☐
☐	Другие строительные материалы	☐

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІН ЕНГІЗУ

Статистикалық деректер пайдаланушылардың кең ауқымы үшін өндіріледі. Сондықтан, өз миссиясын орындау үшін, статистиктерге тұтынушылардың сұранысы мен сенімі бар сапалы деректерді өндіру өте маңызды. Бұл барлық елдердің статистиктерінің алдында тұрған өте күрделі міндет. Түрлі елдердің экономистеріне: «Сіз өз еліңіздегі қоғамдық пікірталастарды сенімді ақпараттардың негізі деп санайсыз ба?» деген сұрақ қойылды. Дамыған елдерде бұл сұраққа респонденттердің 62%-ы, ТМД елдерінде респонденттердің 43%-ы оң жауап берді. ТМД-ның басқа елдерімен салыстырғанда қазақстандық статистика жетекшілердің бірі және статистикалық деректерге деген сенімнің деңгейі орташадан жоғары. Статистика агенттігі ресми статистикаға деген сенімнің деңгейін 70% -ға дейін арттыру мақсатын қойды, оған қол жеткізу үшін 2007-2008 жылдары ИСО 9001-2000 халықаралық стандарт талаптарына жауап беретін сапа менеджменті жүйесі енгізілді. 2008 жылғы желтоқсанда Статистика агенттігі, Агенттіктің ИСО 9001-2001 ҚР СТ ұлттық стандарт талаптарына, сапа менеджменті жүйесіне сәйкестігін растайтын статистикалық қызметінде қолданылатын Сертификат алды.

Неге сапа менеджменті жүйесін енгізу статистикалық деректердің сапасын және оларға деген сенімді арттыруы қажет? Статистика агенттігі сапа менеджменті жүйесін әзірлеу және енгізу барысында статистикалық ақпараттарды өндіру және таратудың негізгі процестерін реттеді. Тұрақты негізде мониторинг және процестерді өлшеу жүргізіледі, жақсарту мүмкіндіктері талданады.

Мұндай жүйенің жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін, сапа жөніндегі басшылықты қоса 24 құжат, 6 құжатталған рәсім, 15 карта процесі, 2 әдістемелік нұсқаулық дайындалды. Енгізілген сапа менеджменті жүйесі статистикалық деректердің сапасын жүйелі түрде арттыруды қамтамасыз етеді.

II. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАТИСТИКАСЫН ЖЕТІЛДІРУДІҢ 2006-2008 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН БАҒДАРЛАМАСЫН ОРЫНДАУ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Мемлекеттік статистиканы дамытудың 2006-2008 жылдарға арналған үш жылдық бағдарламасы аяқталды. Бағдарламаның мақсаты Еуропалық Одақта қабылданған халықаралық стандарттарды кешенді енгізу арқылы статистикалық ақпараттардың сапасын арттыру. Халықаралық стандарттарды енгізу үшін бағдарламада бағдарламаның міндеттеріне сәйкес келетін өзара байланысты бес бағыт бойынша жұмыстар кешенін жүргізу көзделді: үйлестіруді жақсарту, әдіснаманы әзірлеу, талдау жүргізу, ақпараттық жобаларды енгізу және халықаралық ынтымақтастық. Мемлекеттік статистиканы дамыту бағдарламасының төртінші қорытындысы шығарылды. Бағдарламаны іске асыру аясында мынадай нәтижелерге қол жеткізілді:

Кәсіпорындарға арналған статистикалық жүктемеге мониторинг енгізу

Статистика агенттігінде кәсіпорындарға арналған жүктеменің мониторинг 2004 жылдан бастап жүргізіліп келеді. Жүргізілген жұмыстардың арқасында статистикалық құралдар, статистикалық ақпараттарды жинау мен өңдеу нысандары және әдістері жетілдірілуде. Бұдан басқа, статистика жөніндегі нормативтік-құқықтық базаны түзету бойынша жұмыстар жүргізіледі, статистикалық ақпараттармен алмасу бөлігінде мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл кеңейтіледі.

Статистика агенттігі 2006 жылы мемлекеттік статистика органдары көрсететін өндірістік процестер мен қызметтердің сапасын жақсарту жөніндегі жүйелі жұмыстарды бастады.

Мемлекеттік қызметті реформалаудың жалпы бағыттарына сәйкес Статистика агенттігі мемлекеттік қызметті ұсынудың жаңа стандарттарын енгізу бойынша бірқатар іс-шараларды қабылданды. Барлық өңірлік статистика органдары 2007 жылдан бастап респонденттерден статистикалық нысандарды қабылдауға және оларға «бір терезе» принципі бойынша консультациялық қызмет көрсетуге көшті.

«Бір терезе» қызметін құрудың негізгі міндеттері:

- Ұсынылатын қызметтердің тізбесін кеңейту арқылы респонденттерге қызмет көрсету сапасын арттыру;
- «Бір терезе» қызметінде жұмыс істейтін мамандардың еңбек тиімділігін арттыру;
- «Бір терезе» қызметіне жаңа функцияларды – пайдаланушыларға қызмет көрсетуді (статистикалық деректерді тарату, консультация және т.б.) енгізу.

Жаңа енгізілімнің басты мақсаты респонденттер үшін ақпараттарды статистика органдарына ұсынуды барынша қолжетімді, қарапайым және қолайлы етіп жасау.

Ғылыми зерттеулер жүргізу

2006-2008 жылдары барлық енгізілетін халықаралық стандарттар бойынша әдіснамалық және әдістемелік базаны құру мақсатында 37 ғылыми зерттеу жүргізілді.

Ғылыми зерттеулер стандарттарды енгізу кезеңін қысқарту және ұлттық деңгейде халықаралық ұсынымдар мен стандарттарды бейімдеудің барынша тиімді жолдарын анықтау мақсатында жүргізілді. Зерттеулердің нәтижелері нақты әдіснамалық әзірлемелер түрінде ұсынылды.

Жаңа статистикалық көрсеткіштерді енгізу

2006-2008 жылдары өндіріске 14 статистикалық модуль, соның ішінде өндірістің бәсекеге қабілеттілік көрсеткіштерінің модуль бойынша 60-тан аса жаңа статистикалық көрсеткіштер енгізілді:

Көлік статистикасы

Өуе көлігі және әуежайлардың жұмысы туралы 20 көрсеткіш енгізілді.

Байланыс статистикасы

Коммутация жасалатын қатынауды пайдаланумен және жоғары жылдамдықты кең жолақты қатынауды пайдаланумен Интернет абоненттерінің бар болуы бойынша 6 көрсеткіш енгізілді.

Баға статистикасы

Жаңа 2 индикатор енгізілді:

- орман шаруашылығының өнімдері мен қызметтеріне баға индексі,
- көтерме сауда бағаларының индексі;

Бұдан басқа, заңды тұлғалар үшін байланыс қызметтеріне арналған тарифтер индекстерінің құрамына курьерлік қызметтерге арналған субиндекс есебі қосылды. Өсімдік шаруашылығы және мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлері бойынша бағалардың субиндекстерін қалыптастыру жүзеге асырылды.

Өлеуметтік статистика

40-тан астам көрсеткіштер енгізілді, соның ішінде:

- экологиялық статистика бойынша қалдықтардың халықаралық жіктелімге сәйкес келетін 10 көрсеткіші енгізілді;
- білім беру статистикасы бойынша 20-дан аса көрсеткіш енгізілді, оның көп бөлігі компьютермен жарақтандыруды, интерактивті жабдықтың болуын және оқу ғимараттардың техникалық жағдайын сипаттайды;
- еңбек статистикасы бойынша жұмыс күшін ұстауға арналған шығындар құнына қатысты 10-нан аса көрсеткіш енгізілді.

Өндіріс статистикасы

Шағын және орта кәсіпкерлік кәсіпорындарының қызметін сипаттайтын индикаторлар енгізілді.

Ұлттық шоттар статистикасы

- өңірлер бойынша жалпы шығарылымды есептеуге арналған кесте әзірленді. Келесі қадам бұдан бұрын өңірлер бойынша бөлінбеген, мынадай компоненттерді бөлу болды: мемлекеттік басқару, қаржы қызметі, қаржы делдалдығын жанама өлшейтін қызметтер; өнімдер мен импортқа салынатын салықтар және өнімдер мен импортқа демеу-қаржылар;
- «Шығындар-шығарылым» (ТЗВ) кестелерді ұсыну пішіні өзгертілді;
- мұнай-газ секторына қатысты салалардың тізбесі айқындалды және бірінші, екінші және үшінші мұнай-газ секторларына бөлу бойынша жылдық деректер жөніндегі есептер жүзеге асырылды.
- еңбек өнімділігінің есептері енгізілді.

Талдамалық есептерді дайындау

2006-2008 жылдары мемлекеттік және салалық ұзақ мерзімді дамыту бағдарламаларын ақпараттық қолдау үшін 43 талдамалық есептер дайындалды.

Статистикалық деректерді барынша толық, дұрыс және уақтылы пайдалану мақсатында талдамалық есептер нысанында статистикалық деректерді тарату мемлекеттік статистикадағы жаңа бағыт болып табылады. Бұл жаңа тәсіл статистиканы пайдаланушылардың қанағаттанушылығын арттыруға ықпал етеді.

ТАСИС достастық елдеріне техникалық жәрдемдесу жобаларын іске асыру.

Халықаралық ұйымдардың бағыты бойынша консультациялық көмек көрсету шеңберінде Статистика агенттігі «ТАСИС достастық елдеріне техникалық жәрдемдесу бағдарламасы бойынша халықаралық ынтымақтастық «Статистика 8» жобасын іске асырды, соның шеңберінде 7 жоба іске асырылды: статистикалық метадеректер, микродеректердің сапасы, қызмет көрсету статистикасы, байланыс статистикасы, конъюнктуралық зерттеулер, энергетикалық статистика, әлеуметтік статистика. ТАСИС «Статистика 9» жобасы бойынша 4 жоба аяқталды: web технологияларының негізінде пайдаланушыларға деректерді және метадеректерді ұсынудың жаңа нысандарын енгізу; кірістерді өндіру және құру әдістерімен жалпы өңірлік өнімдердің тоқсандық есептерін жақсарту арқылы ҰШЖ жетілдіру; қысқа мерзімді коммерциялық статистика стандарттарын енгізу; ИСО 9001-2000 стандарттарын енгізу.

Өндірістік процестерге сапа мониторингі жүйесін енгізу

Статистика агенттігіне статистикалық ақпараттардың өндірісі процестерінің мониторингін қамтамасыз ететін, сапа менеджментінің заманауи жүйесін енгізу жөніндегі дайындық жұмыстарының кешені өткізілді. Жоспарланған жұмыстар толық көлемде орындалды. Бұл жөнінде «Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің сапа менеджменті жүйесі құжаттарын бекіту туралы» Агенттік Төрайымының 2008 жылғы 20 қазандағы №176 бұйрығы, сондай-ақ ИСО 9001-2001 ҚР СТ Қазақстан Республикасының ұлттық стандартының талаптарына (2008 жылғы 15 желтоқсандағы KZ. 7100237 ККС №03743 Сәйкестік сертификаты), Агенттіктің статистикалық қызметінде қолданылатын сапа менеджменті жүйесінің Сәйкестік сертификаты қуәландырады.

Ақпараттық жүйелерді енгізу

5 ақпараттық жүйе енгізілді, ол «Мемлекеттік статистиканың» бірыңғай ақпараттық жүйесін қалыптастырудың негізін құрады:

- Электрондық статистикалық есептілік (ЭСЕ);

Жүйе статистикалық байқауларды өткізу және оларға есептерді дайындау кезінде заманауи ақпараттық технологияларды және есептеуіш техника құралдарын қолдану негізінде бастапқы статистикалық деректерді жинау мен өңдеуді қамтамасыз етуге арналған. 2008 жылы ЭСЕ-де сегіз айлық статистикалық есептер бойынша деректерді өңдеу жүзеге асырылды: 1-«Өндіріс және өнімдердің (тауарлардың, қызметтердің) қалдықтары туралы кәсіпорындардың есебі»; 1-инвест «Негізгі капиталға салынған инвестициялар туралы есеп»; 1-сауда «Тауарлар мен қызметтерді өткізу туралы есеп»; 1-көлік «Көліктің жұмысы туралы есеп»; 3-байланыс «Почталық, курьерлік қызметтер және электр байланысы туралы есеп»; 1-КҚ «Құрылыс ұйымдарымен орындалған жұмыстар (қызметтер) туралы есеп»; 2-КҚ-құрылыс «Объектілерді пайдалануға беру туралы есеп»; 1-ЖТҚ «Жеке салушылармен объектілерді пайдалануға беру туралы есеп».

- Жіктелімдер мен стандарттар;

Жүйе статистикалық анықтамалар мен жіктелімдерді әзірлеу, енгізу, пайдалану және тарату процестерін автоматтандыруға және басқа ішкі және сыртқы ақпараттық жүйелер үшін, ондағы ақпараттарға таралған қолжетімді қамтамасыз етуге арналған.

- бастапқы статистикалық ақпараттарды сақтау;

Осы жүйе статистикалық зерттеулер деректерін жүктеу, қайта құру, сәйкестендіру, сақтау және олар бойынша есептерді дайындау үшін пайдаланылады. 2008 жылы жүйеге 3 тоқсандық статистикалық нысанды енгізу жүргізілді: 1-КҚ «Кәсіпорындардың өндірістік-қаржылық қызметі туралы есеп»; 2-ШК «Шағын кәсіпорындар қызметінің негізгі көрсеткіштері»; 1-ІС «Ішкі сауда және қызмет көрсетуші кәсіпорындардың қызметі туралы есеп».

- Өлеуметтік статистикаға арналған тіркелім;

Тіркелімнің белгіленуі Қазақстан Республикасының тұрғын үй қоры туралы бастапқы деректерді жинау, сақтау және көрсетудің орталықтандырылған жүйесі болып табылады. Осы жүйе үй шаруашылықтарының статистикалық зерттеулерін ұйымдастыру және өткізу үшін базалық құралы болып табылады

- Статистика агенттігі мен оның аумақтық бөлімшелерінің статистикалық және талдамалық ақпараттарын бірыңғай Интернет-портал арқылы тарату.

Ақпараттық жүйе Қазақстан Республикасының өзекті статистикалық деректерінің барлық мүдделі пайдаланушыларына, тұтастай Статистика агенттігінің қызметі туралы ақпаратты ұсынуға арналған. Осы жүйе Статистика агенттігінің ақпараттық ресурстарына қол жеткізудің бірыңғай тұғырнамасы болып табылады.

Халықаралық семинарларды өткізу

«Халықаралық жіктелімнің жаңа жүйесіне өту» және «Бизнес-тіркелімдер заманауи статистикалық жүйелердің негізі» тақырыптарында екі халықаралық семинар өткізілді.

Семинарлардың негізгі мақсаттары пайдаланушыларды негізгі аспектілермен және ҚДЕС (NACE) и КПЕС (CPA) еуропалық статистикалық жіктелімдердегі соңғы өзгерістермен, сондай-ақ статистикалық қызметтер үшін бұл өзгерістердің салдарымен таныстыру; бизнес-тіркелімдердің статистикадағы орны мен рөлі. Семинарларда жіктелімдер мен тіркелімдер саласындағы халықаралық статистиканың тәжірибесі мен ұсыныстары, базалық тіркелімдерді бірлесіп пайдалану мысалдары, заң бірліктерінің әкімшілік тіркелімдері және статистикалық бизнес тіркелімдер бойынша халықаралық жұмыстардың тәжірибесі, сондай-ақ біріктірілген статистикалық жүйелерді құру мәселелері ұсынылды.

Мемлекеттік жіктелім жүйесін әзірлеу

Жіктелімнің жаңа халықаралық жүйесіне сәйкес мемлекеттік статистикалық жіктелімдердің жүйесі әзірленді. Статистикалық жіктелімдер жүйесін жаңғырту және Статистика агенттігінің статистикалық нысандарды қайта қарауы шеңберінде статистикада пайдаланылатын барлық жіктелімдер қайта қаралды. Ведомстволық жіктелімдерге өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Статистикалық деректерді кодтау үшін пайдаланылатын анықтамалықтарға өзгерістер енгізілді.

Экономикалық қызмет түрлерінің (NACE Rev.2) және экономикалық қызмет түрлері бойынша өнімдердің (CPA 2008) жаңа халықаралық жіктелімдеріне өту шеңберінде Статистика агенттігі 2007-2008 жылдары ұлттық жіктеуіштерге қайта қарау жүргізді.

Атап айтқанда, электрондық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші (ЭҚТЖ) және экономикалық қызмет түрлері бойынша өнімдердің жіктеуіші (ЭҚТБӨЖ) халықаралық стандарттармен үйлестірілген, оларды мемлекеттік жіктеуіштер ретінде бекіту үшін Статистика агенттігінің ұсынысы бойынша 2007 және 2008 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттау жөніндегі жоспарына енгізілді.

Статистика агенттігі 2007-2008 жылдары 04-2008 ҚР МЖ экономикалық қызмет түрлері бойынша өнімдердің (ЭҚТЖ) жаңа мемлекеттік жіктелімді әзірлеу жөніндегі жұмыстарды жүргізді және ол Қазақстан Республикасы Сауда және индустрия министрлігінің техникалық реттеу және метрология комитетінің 2008 жылғы 22 желтоқсандағы № 646-од бұйрығымен бекітілді. ЭҚТБЖ жіктеуіштің негізінде CPA Еуропалық экономикалық қоғамдастықтың экономикалық қызмет түрлері бойынша өнімдердің жіктеуіші қабылданды.

2007-2008 жылдары экономикалық қызмет түрлері бойынша жаңа мемлекеттік жіктеуіш (ЭҚТЖЖ) әзірленді және бекітілді. Мемлекеттік статистикалық тіркелімдегі барлық бірліктерді жаңа ЭҚТЖЖ-ға қайта кодтау бойынша іс-шаралар жүргізілді.

Зерттеулерге, ақпараттық жүйелерге және Статистика агенттігінің жарияланымдарына жаңа ЭҚЖЖ және ЭҚТБЖ-ны енгізу 2010 жылдан басталады деп болжануда.

Статистика агенттігі қызметінің маңызды бағыты 2007-2008 жылдары қолданыстағы және бұрынғы жіктелімді, өту кілттерін, жіктелімдерге сілтемелер мен басқа да әкімгерлерге сілтемелерді қосатын, ұлттық жіктелімдердің үйлесімділігін ұстап тұруға мүмкіндік беретін өндіріс процестеріндегі жіктелімді барынша жеңіл пайдалану үшін жіктелімнің ақпараттық жүйесі құрылды.

Статистикалық деректерді жинаудың жаңа әдіснамасына өту

Респонденттерге арналған жүктемені төмендетуді қамтамасыз ететін, статистикалық деректерді жинаудың жаңа әдіснамасына өту жүзеге асырылды.

Қызмет көрсету статистикасы

Әкімшілік дереккөздердің деректерін пайдалану және статистикалық көрсеткіштерді есептеу үшін статистика органдарына қажетті көлемде жүк және жеңіл автокөліктердің деректер қорын ұсыну туралы ҚР ИІМ–мен біріккен бұйрыққа қол қойылды. Сонымен бірге, көлік статистикасы бойынша ішінара зерттеуге өту үшін қажетті, бұдан әрі Автокөлік құралдарының тіркелімін қалыптастыруға мүмкіндік беретін, мемлекеттік жіктелімнің қолдануды есепке алумен, ҚР ИІМ автокөлік деректер қорын жетілдіру бойынша бірлескен жұмыстар жүргізілді.

Қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды енгізу шеңберінде, нысандарды жеңілдету және деректерді өңдеудің қазіргі заманғы тәсілдерін енгізу есебінен респонденттерге арналған жүктемені төмендету үшін сауда статистикасы бойынша жалпымемлекеттік статистикалық есептіліктің тоғыз нысаны жаңғыртылды.

2009 жылы ішінара зерттеулер өткізу үшін кәсіпорындардағы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды зерттеу бойынша әдіснамалық базаны жетілдіру жүргізілді, осының арқасында кәсіпорындардағы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды зерттеу бойынша респонденттер тобы көбейді.

Әлеуметтік статистика

Респонденттерге арналған жүктемені азайту мақсатында статистикалық есептіліктің мынадай нысандары жаңғыртылды: “Қоршаған ортаны қорғауға арналған ағымдағы шығындар, экологиялық төлемдер мен табиғи ресурстар үшін төлем туралы есеп” 4-ҚО, “Атмосфералы ауаны қорғау туралы есеп” 2-ТП (ауа), білім беру қызметтері мен денсаулық сақтау қызметтері.

«Білім туралы» жаңа Заңның қабылдануына байланысты «Кәсіби мектептің (лицейдің) есебі» 1-кәсіптех және «Колледж есебі» 2-НК нысандары біріктіріліп, білім беру деңгейлерін жіктеуге сәйкес “Техникалық және кәсіптік білім беру туралы есеп” 2-НК жаңа нысаны бекітілді.

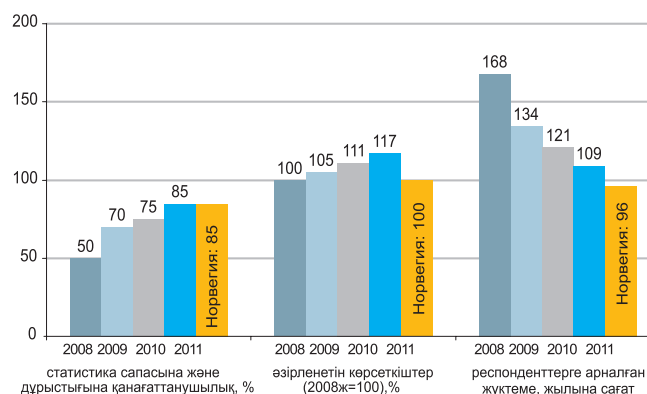
Жалпымемлекеттік статистикалық есептілік ретінде «Кешкі (ауысымдық) жалпы білім беретін мектептің есебі» МЕ-5 нысаны пысықталып, бекітілді, бұдан бұрын – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің ведомстволық статистикалық нысаны.

Көрсеткіштер мен есептілік нысандарының статистикалық жүйесін жетілдіру мақсатында оларды кезең-кезеңмен жаңғырту және қайта қарау бойынша жұмыстар басталды. Бағдарламалық кешен міндеттерінің тиісті қойылуы дайындалуымен еңбек статистикасы бойынша «Еңбек бойынша есеп» 1-Е (айлық), 1-Е (тоқсандық) 1-Е (жылдық) нысандары қайта қаралды.

III. СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІНІҢ 2009-2011 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЫ

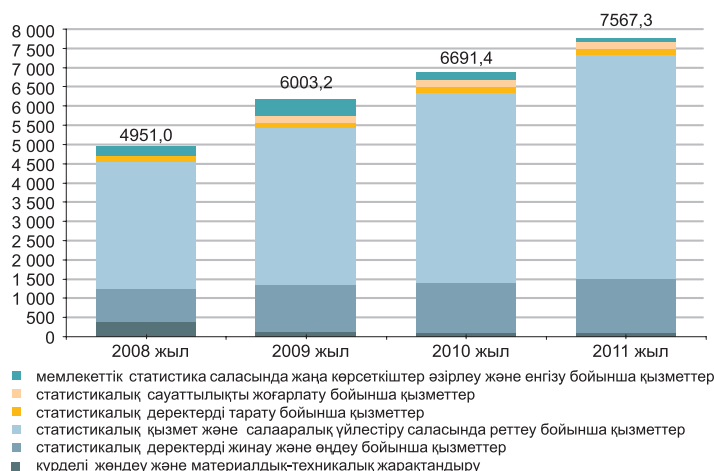
Статистикалық жүйенің бұдан әрі дамуы Статистика агенттігінің 2009-2011 жылдарға арналған стратегиялық жоспары шеңберінде жүзеге асырылады. Стратегиялық жоспардың негізгі мақсаттары қоғам қажеттіліктері көрініс табатын Статистика агенттігі қызметінің статистикалық көрсеткіштер жүйесін үнемі дамыту, ресми статистика деректеріне сенімнің жоғары деңгейі және респонденттерге арналған жүктемені төмендету болып табылады.

2009-2011 жылдарға арналған стратегиялық жоспар бойынша нысаналы индикаторлар

- Жыл сайын жүктемені 10%-ға төмендету
 - 2009 жылы Меморандум бойынша 20%-ға
- Жыл сайын әзірленетін көрсеткіштердің санын 5%-ға ұлғайту
- Жыл сайын статистикаға қанағаттанушылық деңгейін 15%-ға
 - 2009 жылы Меморандум бойынша 70%-ға дейін

Шығыстар бюджеті (Стратегиялық жоспарға сәйкес), млн. тг

IV. ОРЫНДАЛҒАН СТАТИСТИКАЛЫҚ БАЙҚАУЛАР МЕН СТАТИСТИКА САЛАЛАРЫ БОЙЫНША ЖҰМЫСТАР

ҰЛТТЫҚ ШОТТАР СТАТИСТИКАСЫ

Макроэкономикалық көрсеткіштердің тоқсандық есептерін жетілдіру мақсатында ЖІӨ 2008 жылы тоқсандық негізде кірістерді құру әдісімен есептеле бастады. «ВРП тоқсандық есептері» ТАСИС жобасын іске асырғаннан кейін ВРП тоқсандық негізде ағымдағы бағаларда, сондай-ақ жылдық негізде ағымдағы және тұрақты бағаларда есептеле бастады.

Экономиканың ағымдағы дамуын бағалау үшін 2008 жылдан бастап қысқа мерзімді экономикалық индикатор есептеулері енгізілді. Осы индикаторды өзірлеу пайдаланушыларды экономикалық дамудың өзгеруі туралы талқылауға мүмкіндік беретін жедел ақпаратпен қамтамасыз ету қажеттілігінен туындады. Оның есептелуі: үлестері ЖІӨ көлемінде 67-68% жуықтықты құрайтын базалық салалар бойынша шығарылымдардың индекстерінің өзгеруіне (ай тиісті айға, кезең тиісті кезеңге) негізделеді.

ӨНДІРІС СТАТИСТИКАСЫ

Ішкі рыноктың тұрақтылығы мен елдің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша іс-шараларды іске асыру шеңберінде 2008 жылғы тамыздан бастап «Астықтың қолда бары және қозғалысы туралы» тоқсандық есеп ай сайынғы кезеңдікке ауыстырылды, бұл республикадағы астықтың қолда бары туралы дәлірек ақпарат алуға мүмкіндік берді.

Осы мақсатпен 2008 жылы «Майлы дақылдардың қолда бары және қозғалысы туралы» жаңа ай сайынғы байқауды 2009 жылдан бастап енгізу бойынша жұмыс жүргізілді.

ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ СТАТИСТИКАСЫ

Көлік статистикасы бойынша әуе көлігі және әуежайлардың жұмысы туралы жаңа байқау өзірленді, бұл өзірленетін көрсеткіштердің құрамын жақсартуға мүмкіндік берді.

Мемлекеттік басқару секторында ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану туралы ақпаратты жинау үшін 4-ақпарат жаңа нысаны бойынша зерттеу жүргізілді.

Шикізат емес рыноктың және қосылған құны жоғары тауарлар рыногының дамуы туралы ақпаратты қалыптастыру үшін 1-НТР нысаны бойынша экономиканың шикізат емес секторында жұмыс істейтін кәсіпорындарға жаңа зерттеу жүргізілді.

Мынадай статистикалық жарияланымдар (бюллетеньдер) дайындалды:

- «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқару секторының ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалануы туралы»
- «Экономиканың шикізат емес секторында жұмыс істейтін кәсіпорындардың қызметі туралы».

Бұдан басқа салалық жинақтарда жарияланатын көрсеткіштердің тізбесі кеңейтілді.

Халықаралық ұсынымдардың және стандарттардың негізінде «Ақпараттық технологияларды пайдалану және олармен байланысты өнімдерді (жұмыстар, қызметтерді) өндіру туралы есеп» 3-ақпарат нысаны бойынша зерттеудің ішінара әдісіне көшу жүргізілді.

Сауда қызметін жүзеге асыратын жеке тұлғалар мен дара кәсіпкерлердің бөлшек тауар айналымының көлемін анықтау бойынша әдістемелік ұсынымдарды жетілдіру үшін дара кәсіпкерлерге арналған 1-ДК сауда бірыңғай нысаны әзірленіп, бекітілді, ол бойынша байқау өткізу 2009 жылға жоспарланып отыр.

БАҒА СТАТИСТИКАСЫ

2008 жыл бойы өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының серпініне статистикалық байқау базасында энергияға, металл өнімдеріне және өзге құбылмалы құрамдастар мен маусымдық және оқиғалық сипаттағы факторлар бағасының өзгеруін болдырмайтын бағалардың базалық индекстерін есептеу жүргізілді. Нәтижесінде баға статистикасының жаңа туынды көрсеткішін тәжірибеге енгізу және оны жариялау бағдарламасы дайындалды.

ӘЛЕУМЕТТІК СТАТИСТИКА

Үй шаруашылықтарын ішінара зерттеу шеңберінде «Барлық адамдарға арналған білім» және «Денсаулық сақтау қызметтерінің қолжетімділігі» модульдері бойынша екі қосымша зерттеу жүргізілді. Зерттеулер жүргізу мақсатында модульдер құралдарына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, бұлар өз тарапынан мектепке дейін тәрбие мен оқытудың, халықтың түрлі топтарына арналған қосымша білім берудің қолжетімділігін зерттеуге, сондай-ақ денсаулық сақтау қызметтерінің қолжетімділігі, ауру-сырқаулық деңгейі және зерттелетін үй шаруашылықтары мүшелерінің денсаулық сақтау жүйесіне субъективті қатынасы туралы ақпарат алуға мүмкіндік беретін өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Осы модульдер бойынша зерттеулер республиканың 3 000 үй шаруашылықтарында жүргізілді, мұның өзінде сауалнамаға үй шаруашылықтарының барлық мүшелері енгізілді. Осындай зерттеулерді ұйымдастыру халықаралық тәжірибеде кеңінен қолданылады және халықтың субъективтік сипаттамалары негізінде оған жекелеген әлеуметтік қызметтерді ұсынуды бағалауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді, мұның өзінде қосымша қаржылық және еңбек ресурстарын талап етпейді.

2008 жылы Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Дүниежүзілік Банк арасындағы келісім негізінде біріккен экономикалық зерттеулер шеңберінде «Кедейлікті бағалау» жобасымен жұмыс істеу басталды. Жобаны іске асырудың бірінші жылында кедейлікті өлшеу, мониторингі және бағалау жүйесін жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу, кедейлікті өлшеу және мониторингі әдіснамасын жетілдіру (базалық және қосымша құралдарды қайта қарау), кедейлік картасын құрастыру әдіснамасын және тәсілдерін анықтау жоспарлануда.

V. АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ДАМУ

2008 жылы анықтау, ақпараттарды қағаз тасымалдаушылардан верификациялау және оларды Статистика агенттігінің бірыңғай деректер қорына енгізу тиімділігін арттыруға арналған «Статистикалық есептілік нысандарын сканерлік өңдеу» (СЕНСӨ) ақпараттық жүйесі әзірленді.

Агенттік Үкімет бекіткен «Электрондық үкіметті» дамытудың 2008-2010 жылдарға бағдарламасына сәйкес «е-Статистика» бірыңғай статистикалық ақпарат жүйесін (бұдан әрі – БСАЖ – «е-статистика») құру бойынша жұмыстарды бастады. БСАЖ – «е-статистика» республикалық масштабты қамтиды және барлық мүдделі пайдаланушылар арналған ашық статистикалық деректердің қолжетімділігі және оларды қалыптастыру әдіснамасының айқындылығы мақсаттарында «электрондық үкімет» инфрақұрылымымен және мүдделі мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерімен біріктірілген озық ақпараттық технологияларды және телекоммуникациялық жүйелерді қолданумен, өзіне пайдаланылатын және құрылатын ақпараттық жүйелердің жиынтығын біріктіреді жоспарлануда.

Статистика агенттігінің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Статистика агенттігі Төрайымының бұйрығымен Ақпараттық қауіпсіздік саясаты әзірленіп, бекітілді.

Статистика агенттігінің және оның аумақтық бөлімшелерінің компьютерлік техникасын жаңарту үшін 2800 дербес компьютерлер, 61 сервер, 90 принтер, 49 көп қызметті құрылғы, ленталық және дискілік жиымдар, үздіксіз қуат көздері, маршрутизаторлар, WiFi-проектор, видео, дауыстық байланыс және конференциялар ұйымдастыруға арналған жабдықтар, серверлік бөлмеге арналған қашықтатылған мониторинг жүйесін лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз ету сатып алынды.

Халық санағын өткізуге дайындық жүргізу кезінде Статистика агенттігі мен оның аумақтық органдарының қызметкерлерін халық санағы бойынша оқыту үшін 40 дербес компьютер мен қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету орнатылды.

VI. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

Статистика агенттігінің халықаралық ынтымақтастығы халықаралық ұйымдармен және шет елдердің статистикалық қызметтерімен үнемі өзара іс-қимыл шеңберінде жүзеге асырылды.

2008 жылы Агенттіктің 67 қызметкері шетелдерде өткен 49 халықаралық іс-шараларға қатысты:

- БҰҰ Статистикалық комиссиясының 39-ыншы сессиясы;
- Экономикалық Ынтымақтастық Ұйымы (ЭЫҰ) елдерінің ұлттық статистикалық органдары басшыларының кеңесі;
- БҰҰ-ның Еуропа экономикалық комиссиясының (БҰҰ ЕЭК) көші-қон бойынша семинары;
- Еңбекке қабілетсіздік бойынша семинар, Бангкок, Таиланд;
- БҰҰ ЕЭК ұлттық шоттар және байқауға алынбайтын экономика бойынша семинар;
- БҰҰ ЕЭК және Еуростат бірлесіп өткізген халық және тұрғын үй санағы қорытындылары бойынша кеңес;
- Кәсіпорындардың есептілігі бойынша тренинг, Осло, Норвегия;
- Тренинг бойынша конференция Висбаден, Германия;
- Ауыл шаруашылығы статистикасы бойынша семинар, Москва;
- ЭКОСОС конференциясы Вашингтон, АҚШ;
- ТАСИС елдеріне арналған жоғары деңгейдегі семинар Ташкент;
- ТМД Статистикалық қызметтерінің басшылары кеңесінің 37-інші отырысы;
- Еуропалық статистиктер конференциясының 56-ыншы пленарлық сессиясы.

Мына салалар бойынша халықаралық делегаттардың қатысуымен 9 семинар өткізілді:

- Баға статистикасы, БҰҰ ЕЭК;
- Тарату саясаты, БҰҰ ЕЭК, Словения;
- Дизайн және талдау, Норвегия;
- Халық тіркелімі, Норвегия;
- Еңбек статистикасы, Норвегия;
- Бизнес тіркелім, Норвегия, Нидерланды;
- Сауалдамалар дизайні, Норвегия;
- Ақпараттық технологиялар, Германия, Австралия;
- Тіркелімдер және жіктеуіштер бойынша, Қырғызстан, Ресей, ТМД Статкомитеті, Норвегия, Нидерланды.

Статистика агенттігінің қызметкерлері үшін мынадай бағыттар бойынша оқыту курстары мен тағылымдамалардан өту іске асырылды:

- Үй шаруашылықтарын зерттеуді өңдеу дизайні бойынша оқу курстары, Тегеран;
- Ұлттық шоттар мен еңбекке қабілетсіздік бойынша оқыту курстары, Корея;
- Ұлттық шоттар бойынша оқыту курстары, Вашингтон;
- Қысқамерзімді статистика, Халық тіркелімі, Норвегия;
- Метадеректер, Латвия;
- Баға статистикасы, Литва;
- Метадеректер, Хорватия;
- Статистика ИКТ, Италия;
- Өндірілмеген активтер, Дания;
- ВРП және сауда статистикасы, Ресей;
- Ауыл шаруашылығы және құрылымдық статистика, Канада.

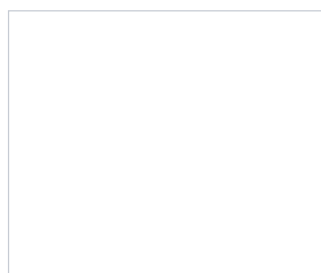
Шет елдердің басқа статистикалық қызметтерімен ынтымақтастық жалғасуда. Соның ішінде Норвегияның статистикалық қызметімен. «Техникалық ынтымақтастық 1 Фаза» жобасының шеңберінде ынтымақтастық 2005 жылы басталды. 2008 жылғы наурыз-сәуірде Норвегияның статистикалық қызметінің қызметкерлері Қазақстан мен Норвегия арасындағы статистикалық ынтымақтастықтың 2 Фазасын талқылау мақсатында Қазақстанға іссапармен келді. Өзара іс-қимылдың мүмкін болатын салалары мен тақырыптары талқыланды, ынтымақтастықтың жобалық салалары анықталды.

БҰҰ-ның Еуропа экономикалық комиссиясы Азия мен Тынық мұхит өңірлері бойынша экономикалық және әлеуметтік комиссиясымен бірлесіп Жаһандық Бағалау жобасы шеңберінде Қазақстанның статистикалық жүйесіне бағалау жүргізді. Осы Бағалаудың мақсаты Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіндегі және тұтастай Қазақстанның статистикалық жүйесіндегі ағымдағы ахуалды, сондай-ақ пайдаланушыларға уақтылы, дәл, беделді және орынды ақпаратты ұсыну мүмкіндіктерін жақсарту бойынша жоспарларды сипаттау және талдау болып табылады.

2008 жылғы шілдеде БҰҰ-ның Азық-түлік және ауыл шаруашылығы ұйымының (БҰҰ ФАО) өкілімен кездесу барысында ФАО мен Статистика агенттігінің арасындағы одан арғы ынтымақтастық мәселелері талқыланды.

2008 жылғы қарашада ГФР Статистикалық қызметінің өкілімен кездесу барысында 2009-2012 жылдардың жобалық ынтымақтастығы бойынша уағдаластыққа қол жеткізілді.

Статистика агенттігі 2008 жылы Норвегияның статистикалық қызметімен және Латвияның Экономика министрлігімен Өзара түсіністік туралы екіарапты меморандумдарға қол қоюды жүзеге асырды.

VII. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖӘНЕ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

2008 жылы қаржыландырудың жалпы көлемі 7 585 193 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы деңгейден 21,7%-ға жоғары, бұл үлесіне Статистика агенттігін қаржыландырудың барлық көлемінің үштен бірінен артығы келетін 2009 жылғы халық санағын өткізуге даярлық бойынша іс-шаралармен байланысты. Қызметтерге арналған қалған шығыстар бойынша Статистика агенттігінің қаржыландыруы 10 %-ға аз, ал күрделі шығыстар бойынша 2007 жылмен салыстырғанда – 3 есеге аз.

Бюджеттік кіші бағдарламалар	Нәтижелер
<p>Барлығы - 7585193 мың теңге</p> <p>Статистика саласындағы уәкілетті органның, Орталық органның аппараты қызметін қамтамасыз ету (289078 мың теңге)</p>	<p>1. Тікелей нәтиже: статистикалық ақпараттық жүйенің жұмыс істеуі және оны жетілдіру; кәсіби деңгейді арттыру – 1205 адам; мемлекеттік тілге оқыту – 938 адам; ағылшын тіліне оқыту – 30 адам.</p> <p>2. Түпкілікті нәтиже орындалды, жеке және заңды тұлғалардың Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының жағдайы мен үрдістерін сипаттайтын статистикалық деректерге қажеттіліктері қанағаттандырылды.</p>
<p>Статистика саласындағы уәкілетті органның, Аумақтық органдардың аппараттары қызметін қамтамасыз ету (2501002 мың теңге)</p>	<p>3. Қаржы-экономикалық нәтиже: бір мемлекеттік қызметшінің біліктілігін арттыруға жұмсалған орташа шығын - 9,4 мың теңге; бір мемлекеттік қызметшінің мемлекеттік тілге оқытуға жұмсалған орташа шығын - 12,4 мың теңге; бір мемлекеттік қызметшінің ағылшын тіліне оқытуға жұмсалған орташа шығын - 10,2 мың теңге.</p>
<p>Мемлекеттік қызметшілердің біліктілігін арттыру (22837 мың теңге)</p>	<p>4. Уақтылығы: іс-шараларды іске асыру мерзімдеріне сәйкес жыл бойы.</p>
<p>Мемлекеттік органдардың ғимараттары, үй-жайлары және құрылыстарына күрделі жөндеу (111548 мың теңге)</p>	<p>5. Сапасы: қызметкерлерді оқыту, олардың еңбек жағдайларын жақсарту және халықаралық статистикалық стандарттарды енгізу негізінде статистикалық деректердің сапасын жоғарылату;</p>
<p>Мемлекеттік органдарды материалдық-техникалық жарақтандыру (24290 мың теңге)</p>	<p>қазіргі заманғы экономикалық шарттарға сәйкес мемлекеттік қызметшілер біліктілігінің кәсіптік деңгейін арттыру, оның нәтижелері бойынша мыналар болжанады: 4 пайыз – мемлекеттік тілге оқытудан өткеннен кейін мемлекеттік тілде іс жүргізуге көшетін мемлекеттік қызметшілердің үлесі; 4 пайыз - ағылшын тіліне оқытудан өткеннен кейін ағылшын тіліндегі құжаттармен жұмыс істейтін мемлекеттік қызметшілердің үлесі; 5 пайыз – біліктілігін арттыру курстарынан өткеннен кейін жоғары тұрған лауазымдарға орналасуға талаптанатын мемлекеттік қызметшілердің үлесі.</p>
<p>Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету және ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету (429982 мың теңге)</p>	

Бюджеттік кіші бағдарламалар	Нәтижелер
<p>Статистикалық ақпаратты өңдеу және тарату (1036854 мың теңге)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тікелей нәтиже: статистикалық есептілік көрсеткіштерінің 100%-ын енгізу және өңдеу. Талдамалық жұмыстар жүргізу. Статистикалық жұмыстардың жоспарында көзделген статистикалық байқаулар жүргізу. 2. Түпкілікті нәтиже: пайдаланушыларды статистикалық және талдамалық ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Қаржы-экономикалық нәтиже: жыл бойы ақпараттық жүйені пайдаланушыларды 10%-ға көбейту. 4. Уақтылығы: Статистикалық жұмыстардың жоспарымен, сондай-ақ іс-шараларды іске асыру мерзімдерімен көзделген мерзімдерде пайдаланушыларды статистикалық және талдамалық ақпаратпен қамтамасыз ету. 5. Сапасы: пайдаланушылардың қажеттіліктерін есепке алу арқылы статистикалық ақпараттың релеванттылығын жоғарылату.
<p>Мемлекеттік статистика органдарының ақпараттық жүйелерін құру (217876 мың теңге)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тікелей нәтиже: “Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі мен оның аумақтық органдарының статистикалық және талдамалық ақпаратын бірыңғай Интернет-портал арқылы тарату”, “Әлеуметтік статистикаға арналған тіркелім”, “Бастапқы статистикалық деректерді сақтау және құпиялылығын қамтамасыз ету”, “Статистикалық жіктелім жүйесіндегі өзгерістерді есепке алу”, “e-mail бойынша статистикалық есептілікті жинау” ақпараттық кіші жүйелерді құру қамтамасыз етілді. 2. Түпкілікті нәтиже: пайдаланушыларды статистикалық ақпаратпен электрондық түрде жедел қамтамасыз ету, деректерді жинау, өңдеу және тарату рәсімдерін автоматтандыру есебінен статистикалық деректердің сапасын арттыру (деректердің толықтығы мен жаңартудың уақтылығын қамтамасыз ету), жиналатын статистикалық ақпараттың түрлерін, статистикалық ақпаратты өңдеу жылдамдығын ұлғайту. 3. Қаржы-экономикалық нәтиже: республикалық және аумақтық деңгейдегі ақпараттық жүйелерді біріктіретін “Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі мен оның аумақтық органдарының статистикалық және талдамалық ақпаратын бірыңғай Интернет-портал арқылы тарату” ақпараттық кіші жүйесін әзірлеу сұранымдар мен мемлекеттік органдарға да сондай-ақ статистикалық ақпаратты барлық пайдаланушыларға жауаптарды дайындауды уақытында орындауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. “Әлеуметтік статистикаға арналған тіркелім” ақпараттық кіші жүйесі құрылды. Ол үй шаруашылықтары мен олардың тұрғын үй жағдайларына тікелей немесе жанама қатынасы бар бастапқы деректерді жинау, өңдеу және тарату бойынша міндеттерді шешуге мүмкіндік береді. Жобаны жүзеге асыру үй шаруашылықтарын іріктеуге мүмкіндік берді. Қазіргі уақытта үй шаруашылықтарын зерттеуге жұмсалатын шығындар 155 млн. теңгені құрайды. Желіні 30%-ға қысқарту жылына 50 млн. теңгені үнемдеуді береді. Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының тұрғын үй қорының есебін алуға жұмсалатын шығындары қысқарады, өйткені олар “Әлеуметтік статистикаға арналған тіркелім” ақпараттық кіші жүйесіне қатынауды алады. “Әлеуметтік статистикаға арналған тіркелім” ақпараттық кіші жүйесін кезекті халықтың ұлттық санағында пайдалану тиімділігі 300 млн. теңгені құрайды, өйткені жалақысы 15 мың теңге 50 мың есепшілер 4 айға аз жұмыс істейді.

Бюджеттік кіші бағдарламалар	Нәтижелер
	<p>“Бастапқы статистикалық деректерді сақтау және құпиялылығын қамтамасыз ету” ақпараттық кіші жүйесі құрылды. Ол бастапқы статистикалық ақпараттың терең өңделуін жүзеге асыруға мүмкіндік береді және ақпараттық-талдамалық міндеттердің кең спектрін шешуге мүмкіндік жасайды. “Бастапқы статистикалық деректерді сақтау және құпиялылығын қамтамасыз ету” ақпараттық кіші жүйесін пайдаланудың алғашқы үш жылында (2008-2010жж.) қосымша статистикалық байқауларды жүргізуге жұмсалатын шығындардың болжамды жиынтық қысқартылуы 322,4 млн. теңгені құрайды. “Бастапқы статистикалық деректерді сақтау және құпиялылығын қамтамасыз ету” ақпараттық кіші жүйесін құруға жұмсалған 211,625 млн. теңге шығыны кезінде мемлекеттік бюджет қаражаттарын түпкілікті үнемделуі 110,7 млн. теңгені құрайды.</p> <p>“Статистикалық жіктелім жүйесіндегі өзгерістерді есепке алу” ақпараттық кіші жүйесі құрылды. Ол мемлекеттік статистиканың «электрондық үкімет» жүйесіне бірігуі, деректерді өңдеудің статистикалық үдерістерінің тиімділігін арттыру, деректердің салыстырымдылығын қамтамасыз ету, халықаралық жіктелімдердің жаңа жүйесін енгізу, сыртқы пайдаланушылар үшін жіктелімдерді тарату міндеттерін шешуге мүмкіндік берді және барлық мемлекеттік органдарда бар барлық жіктелімдер мен анықтамалардың республикалық базасы құрылды.</p> <p>“e-mail бойынша статистикалық есептілікті жинау” ақпараттық кіші жүйесі құрылды. Ол келесі міндеттерді шешуге мүмкіндік берді: қазіргі заманғы қағазсыз технологиялардың (деректерді электронды тасушыларда, электрондық почта және Интернет арқылы он-лайн режимінде жинау) негізінде бастапқы статистикалық деректерді (жылына 1 200 мыңнан астам жауап) жедел және сапалы жинауды қамтамасыз ету, респонденттерге электронды деректерді статистика органдарына тез және тиімді ұсыну үшін деректерді Интернет арқылы статистикалық есептілік бланкісінің Web-формасына енгізу және статистикалық есептілікті байланыс арналары бойынша ұсыну мүмкіндіктері есебінен жағдай жасалды, бастапқы есептілікті қабылдау кезінде деректерді бақылауды енгізу бойынша қол жұмыстарын жүргізетін статистиктердің санын қысқарту (50%-ға) есебінен, қағаз тасушылардағы бастапқы есептілік бланкілерін тираждауға арналған қаражаттарды үнемдеу есебінен деректерді жинауға және өңдеуге арналған шығындар азайтылды, қазіргі заманғы сертификатталған ақпаратты қорғау құралдарын пайдаланумен берілетін және қабылданатын ақпаратты автоматты түрде қорғау.</p> <p>4. Уақтылығы: іс-шараларды іске асырудың белгіленген мерзімдеріне сәйкес жыл бойы.</p> <p>5. Сапасы: осы жобалар Қазақстан Республикасының автоматтандырылған жүйелерге қойылатын мемлекеттік стандарттар талаптарына сәйкес келеді.</p>

Бюджеттік кіші бағдарламалар	Нәтижелер
Мемлекеттік статистика саласындағы қолданбалы ғылыми зерттеулер (41377 мың теңге)	<p>1. Тікелей нәтиже: 13 тақырып бойынша мемлекеттік статистика әдіснамасын жетілдіру бойынша қолданбалы ғылыми зерттеулер жаңа құралдар енгізуге, статистикалық деректер сапасын арттыруға және олардың халықаралық деңгейдегі салыстырымдылығына ықпал етеді.</p> <p>2. Түпкілікті нәтиже: ғылыми негізделген әдістемелерді, соның ішінде халықаралық статистикалық жіктелімдердің жаңа жүйесіне көшу, салалық статистика мен ұлттық шоттар жүйесінің статистикалық көрсеткіштерінің енгізілуі мен жетілдірілуі, Мемлекеттік статистикалық тізілімге арналған метадеректерді әзірлеу және статистикалық ақпаратты тарату бойынша әдістемелерді құру.</p> <p>3. Қаржы-экономикалық нәтиже: осы тақырып бойынша қолданбалы ғылыми зерттеулерді жүргізудің орташа құны 3182,8 мың теңгені құрайды;</p> <p>4. Уақтылығы: іс-шараларды іске асырудың белгіленген мерзімдеріне сәйкес жыл бойы.</p> <p>5. Сапасы: әдіснамалық әзірлемелер халықаралық стандарттарды енгізуді, олардың ұлттық деңгейде бейімделуін жылдамдатады, статистикалық деректердің сапасын арттыруға мүмкіндік береді, мемлекеттік басқару органдарын, сондай-ақ жұртшылықты ақпараттық қамтамасыз етуді жақсартады.</p>
Ауыл шаруашылығы санағын өткізу (261320 мың теңге)	<p>1. Тікелей нәтиже: ауыл шаруашылығы санағының түпкілікті деректерін жариялау .</p> <p>2. Түпкілікті нәтиже: «ауыл шаруашылығы» саласын сипаттайтын: инфрақұрылым, жер көлемі, егістік жер, ауыл шаруашылығы дақылдары, олардың сұрыптық құрамы, ауыл шаруашылығы малдарының саны, олардың жас-жыныстық және тұқымдық құрамы, ауыл шаруашылығы малдары мен құстарын ұстауға арналған үй-жайлар, ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтары, машина-тракторлы станциялар, жөндеу шеберханалары мен басқалар, мал шаруашылығы кешендері мен құс фабрикалары, ауыл шаруашылығы өнімдері мен мұнай өнімдерін сақтауға арналған құрылыстар, кешендер мен тоңазытқыштар, ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеу бойынша мини-цехтер сияқты жиынтық көрсеткіштер алу; ауыл шаруашылығы санақтары аралығындағы кезеңдерде бағалауларды әзірлеу кезінде базистік шама ретінде пайдаланылатын ауыл шаруашылығының негізгі сипаттамалары бойынша бастапқы деректерді алу, сондай-ақ одан әрі ауыл шаруашылығына ішінара зерттеулер жүргізу үшін ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеумен де сақтаумен де айналысатын барлық тауар өндірушілердің бас жиынтығын құру.</p> <p>3. Қаржы-экономикалық нәтиже: ауыл шаруашылығы санақтары аралығындағы кезеңдерде бағалауларды әзірлеу кезінде базистік шама ретінде және статистикалық тіркелім, ауыл шаруашылығы құрылымдарының тіркелімін жандандыру үшін пайдаланылатын ауыл шаруашылығы санағының деректер қоры базасы.</p> <p>4. Уақтылығы: іс-шараларды іске асыру мерзімдеріне сәйкес жыл бойы.</p> <p>5. Сапасы: елдің азық-түлік ресурстарын қалыптастыруда ауыл шаруашылығы тауар өндірушілерінің әрбір санатының ролін дамыту ахуалы мен үрдістері туралы ақпарат сапасын арттыруға әсер етеді. Ауыл шаруашылығы саласы туралы толық сандық және сапалық ақпарат алу.</p>

Бюджеттік кіші бағдарламалар	Нәтижелер
<p>Ұлттық санақ өткізу (2634189 мың теңге)</p>	<p>1. Тікелей нәтиже: кіші бағдарламаны іске асыру нәтижесінде халық санағы материалдарын саралаудан өткізу және 2009 жылғы халықтың негізгі санағына жұмыстардың дайындық кезеңінің іс-шаралары кешенінің материалдары, ғалым демографтардың және басқа мамандардың ұсыныстары мен ескертулерін, халықаралық ұйымдардың ұсынымдары мен тәжірибелері ескеріле отырып, өткізілу барысында барлық аумақтар бойынша: халықты жасы мен жынысы бойынша бөлу, неке жағдайы, ұлттық құрамы, білім деңгейі, үй шаруашылықтарының саны мен көлемі, тілдерді білу, жұмыспен қамтылу деңгейі туралы деректер алынатын 2009 жылғы негізгі санақты өткізу кезінде пайдаланылады.</p> <p>2. Түпкілікті нәтиже: 1) халық санағы материалдарын байқаудан өткізу кезінде ғалымдармен, министрліктер және ведомстволардың мамандарымен және басқа да ақпаратты пайдаланушылармен талқылағаннан кейін негізгі халық санағын өткізудің барлық механизмдерін егжей-тегжейлі зерделеу және талдау, 2009 жылғы негізгі халық санағына дайындық және өткізу бағдарламасын пысықтау. 2) картографиялық материалдарды: аудандар мен елді мекендер карталарының сызба жоспарларын дайындау. 3) халық есебінің толықтығын анықтау үшін бақылау құжаты болып табылатын, елді мекендердегі тұрғын үйлердің тізімін алу. 4) елді мекендердегі жасалған үйлер тізімінің, аудандар мен елді мекендер аумағын санақ учаскелеріне; санақ бөлімдеріне; нұсқаушы учаскелеріне; есеп учаскелеріне бөлудің негізінде халық санағын өткізудің ұйымдастыру жоспарларын құрастыру. 5) санақ қызметкерлерінің қажетті санын, үй-жайларға және автокөліктерге қажеттіліктерді анықтау</p> <p>3. Қаржы-экономикалық нәтиже: Кіші бағдарламаны орындау негізгі халық санағын өткізуді тиімді ұйымдастырудағы, негізгі халық санағын өткізуге нақты қаржы шығыстарын және оны өткізуге республикалық бюджеттен бөлінетін қаражатты тиімді пайдалану</p>
<p>Электрондық үкімет шеңберінде адами капиталды дамыту (14840 мың теңге)</p>	<p>1. Тікелей нәтиже: Статистиканың жаңа саласы – Ақпараттық қоғам статистикасын қалыптастыру.</p> <p>2. Түпкілікті нәтиже: Интернет желісін пайдаланушылардың негізгі көрсеткіштерінің мониторингі жүргізілді: тұтастай республика бойынша, қала және селоға бөле отырып облыстар бойынша пайдаланушылардың жалпы саны; ақпараттық-коммуникациялық технологияларға қолжетімділік (компьютер мен Интернетті пайдалану орны мен тазалығы); Интернетті пайдаланушыларды жас-жыныстық сипаттамалары бойынша бөлу; пайдаланушыларды білім деңгейі және компьютерлік сауаттылығы бойынша бөлу; қатынаудың негізгі тармақтары және желіге қосылу үшін пайдаланылатын жабдықтар; желіні пайдаланудың негізгі мақсаттары және Интернеттің көбірек талап етілетін қызметтері; Интернет – коммерцияның көрсеткіштері (Интернет арқылы тапсырыс берілген қызметтер мен тауарлардың құрылымы); Интернетті қолдану кезінде пайда болатын негізгі проблемалар.</p> <p>3. Қаржы – экономикалық нәтиже: халықтың компьютерлік сауаттылығы деңгейі мен Интернет қызметтерімен қамтамасыздығын анықтау.</p> <p>4. Уақтылығы: іс-шараларды іске асыру мерзімдеріне сәйкес жыл бойы.</p> <p>5. Сапасы: ұйғарынды ақпарат 21 000 үй шаруашылықтарын зерттеу барысында алынған бастапқы статистикалық ақпаратты жинақтау және тарату негізінде қалыптасады.</p>

АГЕНТСТВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ

**ОТЧЕТ О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
АГЕНТСТВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ПО СТАТИСТИКЕ В 2008 ГОДУ**

Астана 2009

СОДЕРЖАНИЕ

	Об Агентстве по статистике	3
I.	СТАТИСТИКА И ОБЩЕСТВО	4
	Распространение статистической информации и удовлетворенность пользователей.....	4
	Снижение статистической нагрузки на предприятия	7
	Совет по вопросам государственной статистики.....	10
	Модернизация статистических форм	10
	Проведение пробной переписи населения	11
	Внедрение системы менеджмента качества	12
II.	ИТОГИ ВЫПОЛНЕНИЯ ПРОГРАММЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СТАТИСТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН НА 2006-2008 ГОДЫ.....	13
III.	СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ПЛАН АГЕНТСТВА ПО СТАТИСТИКЕ НА 2009-2011 ГОДЫ.....	19
IV.	ВЫПОЛНЕННЫЕ СТАТИСТИЧЕСКИЕ НАБЛЮДЕНИЯ И РАБОТЫ ПО ОТРАСЛЯМ СТАТИСТИКИ	20
	Статистика национальных счетов.....	20
	Статистика производства	20
	Статистика услуг	20
	Статистика цен	21
	Социальная статистика	21
V.	РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	22
VI.	МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО	23
VII.	ФИНАНСИРОВАНИЕ И СТРУКТУРА АГЕНТСТВА ПО СТАТИСТИКЕ.....	25
	СТРУКТУРА ЦЕНТРАЛЬНОГО АППАРАТА АГЕНТСТВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ	30

ОБ АГЕНТСТВЕ ПО СТАТИСТИКЕ

Агентство Республики Казахстан по статистике является центральным исполнительным органом Республики Казахстан, не входящим в состав Правительства Республики Казахстан, осуществляющим государственное регулирование в области статистической деятельности, а также в пределах, предусмотренных законодательством, межотраслевую координацию в сфере государственной статистики.

С образованием (26 августа 1920 года) Казахской Автономной Социалистической Республики в составе РСФСР, Правительство Казахской АССР своим постановлением от 8 ноября 1920 года утвердило «Положение о государственной статистике в Казахской АССР» и образовало Статистическое управление АССР. Таким образом, датой образования единых централизованных статистических органов Казахстана принято считать 8 ноября 1920 года.

8 ноября 2008 года исполнилось 88 лет государственной статистике Казахстана. За годы независимости казахстанская статистика приблизилась к европейским стандартам: на практике используются международные классификаторы, методологические принципы, способы обработки и интерпретации данных. По результатам второй Глобальной оценки системы государственной статистики, проведенной в 2008 году международными экспертами, Казахстан уверенно лидирует в сфере развития статистики в Центрально-азиатском регионе.

Агентство, руководствуясь принципами ООН, обеспечивает равный, единовременный доступ ко всей неконфиденциальной информации всем пользователям и способствует развитию демократического общества, тем самым гарантируя объективность и непредвзятость в принятии решения. Нами полностью обеспечиваются десять основных принципов официальной статистики ООН и проводится работа по соответствию международным стандартам качества в части организации деятельности.

В настоящее время Агентство по статистике состоит из 10 департаментов, численность которых составляет 250 человек. Агентству подчиняются 16 территориальных департаментов статистики, где работает 3676 человек. При Агентстве по статистике функционирует также РГП «Информационно-вычислительный центр». Это производственное подразделение, объединяющее все функции и виды деятельности, необходимые для обработки и представления статистической информации.

I. СТАТИСТИКА И ОБЩЕСТВО

РАСПРОСТРАНЕНИЕ СТАТИСТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ И УДОВЛЕТВОРЕННОСТЬ ПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ

Агентство по статистике постоянно совершенствует формы и методы распространения статистической информации, стремится своевременно предоставлять широкому кругу пользователей объективную и качественную информацию о социально-экономическом развитии Казахстана.

Связь с общественностью

Важнейшим каналом распространения статистической информации является сотрудничество со СМИ. В 2008 году Агентством по статистике были направлены в СМИ более 80 пресс-релизов о социально-экономическом развитии страны в рамках информационно - пропагандистскому сопровождению Послания Президента страны «Рост благосостояния граждан Казахстана – главная цель государственной политики».

Агентство по статистике активно сотрудничает с информационными агентствами «Казинформ», «Интерфакс Казахстан», «Казахстан сегодня»; газетами «Время», «Экспересс-К», «Караван», «Время», «Республика»; телеканалами «31 канал», «Казахстан», «Хабар» и другие.

В 2008 году проводилась работа с международными информационными агентствами «Блумберг», «РИА Новости», «Рейтерс», с помощью которых по всему миру освещалось социально-экономическое развитие Казахстана.

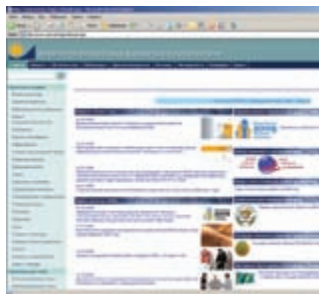
Такие газеты как «Казахстанская правда», «Вечерняя Астана», «Финансы и кредит» продолжают вести специальные рубрики с данными Агентства по статистике.

В рамках работ по совершенствованию распространения статистической информации Агентством по статистике проводились мероприятия с участием представителей ВУЗов, государственных органов, общественных организации. На данных мероприятиях предоставлялась возможность познакомиться с производством, а также с правильным использованием статистических данных. Для общественности в г.Астане проведен День открытых дверей с конференцией для пользователей. Всем участникам были бесплатно предоставлены разнообразные статистические публикации и оказаны консультационные услуги по вопросам статистики.

Вместе с этим периодически проводились обучающие тренинги для представителей республиканских и региональных СМИ. Проведение подобных тренингов дает возможность правильно понять и передать широкой общественности значение каждой цифры.

Со второго квартала 2008 года начата информационная работа Национальной переписи населения – 2009 года. Совместно с региональными подразделениями статистики достигнута договоренность с организациями различных сфер о поддержке в проведении данного мероприятия.

Интернет

Большую роль в оперативном предоставлении пользователям статистической информации играет веб-сайт Агентства по статистике в Интернете. Он создан для обеспечения всех заинтересованных пользователей сети Интернет актуальной статистической информацией в разрезе отраслей статистики, показателей, административно-территориальных единиц. Сайт постоянно совершенствуется.

Для пользователей портала представлены основные статистические показатели в табличном и графическом виде по отраслям статистики, которые расположены в алфавитном порядке. В разделе «Казахстан в цифрах» публикуются оперативная информация, основные показатели, динамические таблицы, методологические пояснения, графический материал. Перечень статистических публикаций и все статистические сборники и публикации доступны на портале Агентства в разделе «Публикации». Кроме того, с 2008 года на сайте (www.stat.kz) в рубрике «Публикации» размещаются ежегодники, сборники, журналы, формируемые согласно Плану статистических работ в формате PDF.

Для удобства респондентов реализована возможность скачать электронные версии бланков форм статистической отчетности и просмотреть «Статистический календарь», в котором отражены виды и сроки предоставления отчетов.

Любой пользователь портала может задать интересующие его вопросы, обратиться за консультацией в разделе «Блоги», а также принять участие в проводимых на портале Интернет-конференциях и интерактивных опросах.

Публикации

В 2008 году Агентство по статистике выпустило 43 наименования публикаций тиражом 42 600 экземпляров.

Для обмена статистическими публикациями с международными организациями был выпущен статистический ежегодник Казахстана только на английском языке. Кроме того, была выпущена брошюра «Противодействие административной ренте», где представлена информация, направленная на предупреждение коррупционных правонарушений в сфере государственной статистики, в рамках реализации государственной программы борьбы с коррупцией на 2006-2010 годы.

Выпущен ряд внеплановых публикаций: информационно-аналитический сборник «К юбилею Астаны 1998-2007 годы», сборник «Казахстан за годы независимости 1991-2007 годы», брошюра «Казахстан в реформах и развитии 1991-2007 годы», брошюра «Статистика Казахстана. Достижения и перспективы», брошюра «К 88-летию Государственной статистики Казахстана», порядка 20 наименований буклетов по отраслям экономики, статистический календарь.

С учетом международного опыта проводится постоянная работа по совершенствованию структуры и содержания статистических публикаций, улучшению общего дизайна и качества полиграфического исполнения.

В рамках процесса распространения статистических данных в 2008 году выполнено порядка 500 официальных запросов министерств и ведомств; ежедневно рассылается оперативная статистическая информация на бумажном носителе и в электронном виде. Кроме того, ежедневно ведется работа с пользователями - консультации, предоставление официально опубликованной статистической информации в электронном виде (порядка 1200 удовлетворенных запросов в год на каждого сотрудника).

Удовлетворенность пользователей

В целях изучения общественного мнения было проведено анкетирование посредством опросных листов по вопросам деятельности Агентства по статистике. Среди опрошенных 46,4% составили государственные служащие, 32,9% - учащиеся и преподаватели высших учебных заведений, 4,3% - представители бизнеса, 16,4% - другие категории пользователей.

По данным опроса, из общего количества опрошенных 74% удовлетворены объемом публикуемой статистической информации. При этом 93 опрошенных пользовались сайтом Агентства по статистике, из них 75% нашли на сайте нужную им информацию. Однако, у пользователей имеются замечания по поводу формы представления информации. Подавляющее большинство считают, что нужно больше аналитической информации, около 15% считают, что в статистической информации не достаточно графиков, диаграмм, рисунков.

Опрос показал, что наиболее активная часть пользователей информации предпочла предоставление информации через Интернет. Так, 86,4% респондентов хотели бы получить доступ к электронным базам данных статистики. Справочную службу выбирают 11,4% опрошенных, а получение информации по подписке – только 10%. В разрезе категорий пользователей подписку предпочитают 9,5% государственных органов, 12,5% учебных заведений, 4,3% другие категории пользователей. Представители бизнеса не отметили подписку как удобную для них форму распространения информации.

Около половины опрошенных внесли предложения по улучшению статистической деятельности по распространению данных. Предложения касаются всех аспектов распространения данных. Это расширение взаимодействия со СМИ, проведение презентационных мероприятий, улучшение сайта Агентства и особенно сайтов территориальных органов, улучшение объема информации по социальным отраслям статистики, повышение оперативности информации и другое.

В целом, отношение пользователей к статистике позитивное. Свыше 60% опрошенных считают данные официальной статистики достоверными более чем на 75%. И только 5% опрошенных оценивают уровень достоверности ниже 50%.

СНИЖЕНИЕ СТАТИСТИЧЕСКОЙ НАГРУЗКИ НА ПРЕДПРИЯТИЯ

Основными способами получения данных являются проведение статистических наблюдений с использованием статистических форм по юридическим и физическим лицам, регистрация цен, интервьюирование населения и ведение статистических регистров. Основной проблемой в организации сбора данных являются высокая нагрузка на респондентов за счет недостаточного использования имеющихся административных данных, сложности форм и методологии обработки первичных данных по отдельным группам показателей. Кроме того, существует дублирование сбора аналогичных показателей различными государственными органами и недостаточное применение регистровых систем и выборочных наблюдений.

Средняя нагрузка на предприятия составляет 8 статистических отчетов в месяц (от 4 до 50 форм, в зависимости от размера предприятия, региона и способа проведения обследования), при этом время, затрачиваемое средним респондентом на заполнение отчетности варьируется от 2 до 18 человеко-дней в год в зависимости от размера предприятия. Данные показатели превышают в 1,5-2 раза показатели зарубежных статистических офисов.

В зарубежных странах (Норвегия, Канада, Австралия) на законодательном, технологическом и организационном уровнях обеспечено полное использование данных всех административных источников для производства статистических показателей, что способствует снижению нагрузки на респондентов (уменьшение количества отчетов, сдаваемых предприятием государственным органам).

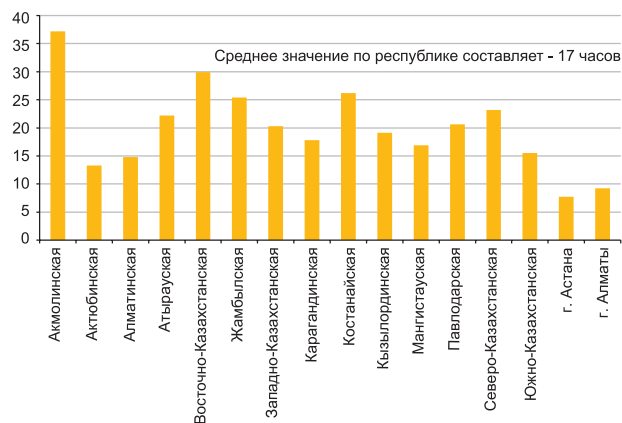
В тоже время, с учетом внедрения новой системы планирования, ориентированной на результаты, требуется расширение охвата, дополнительная детализация и создание инструментария для мониторинга исполнения государственными органами Стратегических планов.

Агентство последовательно проводит курс на снижение нагрузки на предприятия. Внедрена служба «одного окна», совершенствуется статистический инструментарий, формы и методы сбора статистической информации, проводится работа по корректировке нормативно-правовой базы по статистике, интегрирующей производство статистики различными государственными органами в единую эффективную систему, расширяется взаимодействие с государственными органами в части обмена статистической информацией. В результате чего за последние годы наметились определенные шаги в снижении нагрузки на респондентов.

Ниже на графиках 1-6 представлены показатели мониторинга нагрузки на предприятия в 2006-2008 годах.

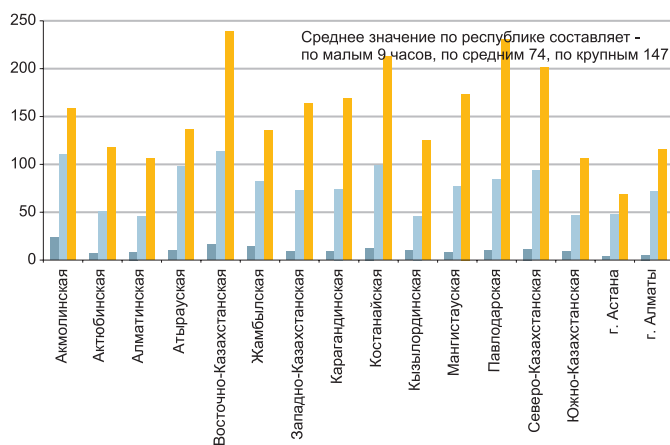
Результаты нагрузки на предприятия представлены на графике 1. Из графика видно, что среднее значение времени, затраченное на заполнение отчетов одним хозяйствующим субъектом в 2008 году по республике составляет 17 часов или 2 человеко-дня, наиболее высокое значение в Акмолинской области с 37 часами или 5 человеко-днями и наиболее низкое – в г. Астана 8 или 1 соответственно.

График 1. Среднее значение времени, затраченное на заполнение отчетов одним хозяйствующим субъектом, часы

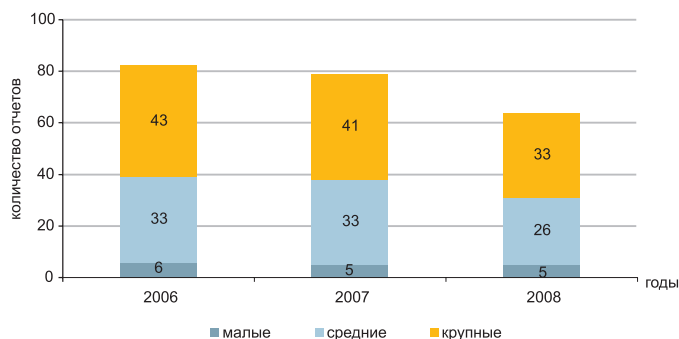
На графике 2 видно среднее значение времени, затраченное на заполнение отчетов одним хозяйствующим субъектом в разрезе видов предприятий по регионам Казахстана. По республике в целом одно малое предприятие затрачивает 9 часов на заполнение всех отчетов или 1 день, среднее - 74 часа или 9 человеко-дней, а крупное предприятие на все отчеты расходует более 147 часов или 18 человеко-дней.

График 2. Среднее значение времени, затраченное на заполнение отчетов субъектом в разрезе видов предприятий, часы

На графике 3 представлена динамика количества отчетов, представленных одним предприятием в среднем за год. Так, видно снижение числа отчетов по крупным предприятиям на 19,5 процентов и по средним на 21,2 процента.

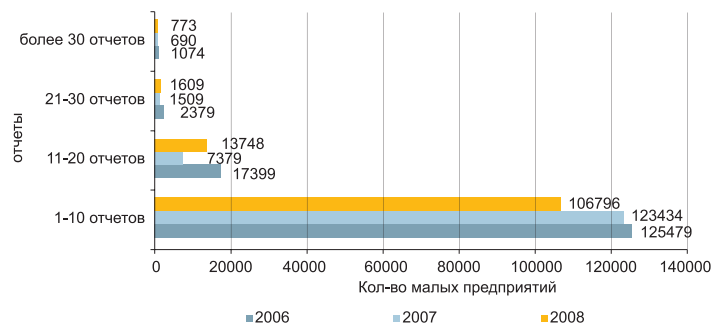
График 3. Количество отчетов, представленных в среднем за год одним предприятием

Графики 4, 5, 6 показывают распределение субъектов малого предпринимательства, средних и крупных предприятий по количеству представленных отчетов за период 2006-2008 годы.

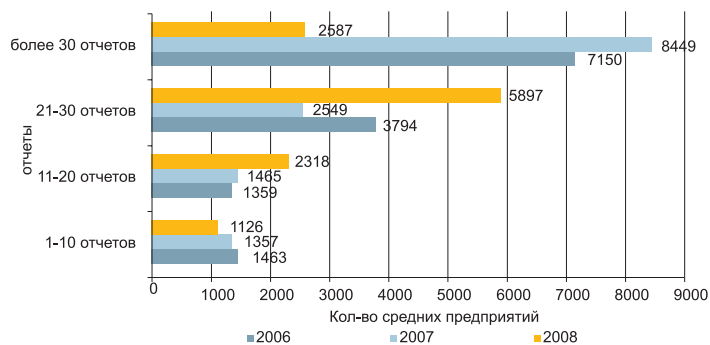
МАЛЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

График 4. Распределение субъектов малого предпринимательства по количеству представленных отчетов

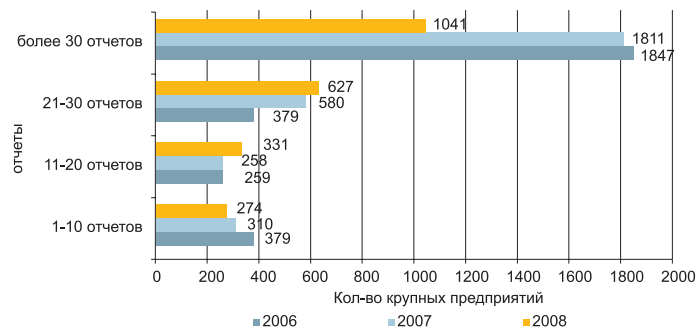
СРЕДНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

График 5. Распределение средних предприятий по количеству представленных отчетов

КРУПНЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

График 6. Распределение крупных предприятий по количеству представленных отчетов

СОВЕТ ПО ВОПРОСАМ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СТАТИСТИКИ

Деятельность Агентства по статистике в 2008 году по снижению нагрузки на респондентов, в том числе предпринимательство и совершенствованию качества статистической информации осуществлялась в рамках Совета по вопросам государственной статистики, который создан постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 мая 2008 года №459. В состав Совета входят первые руководители государственных органов.

В рамках решения вопросов использования данных административных источников государственных органов для производства статистических показателей проведено заседание Совета под председательством Премьер-Министра Республики Казахстан К.Масимова. На заседании Совета были рассмотрены следующие вопросы:

1. Об обеспечении доступа органов статистики к электронным базам данных Министерств юстиции, внутренних дел и Налогового комитета Министерства финансов;
2. Об отмене статистической карточки при регистрации (перерегистрации) юридических лиц, филиалов и представительств;
3. О предоставлении отчетности по статистике здравоохранения и образования организациями, находящимися в ведении Комитета национальной безопасности, министерства обороны, внутренних дел;
4. О разработке проекта Закона Республики Казахстан «О государственной статистике».

МОДЕРНИЗАЦИЯ СТАТИСТИЧЕСКИХ ФОРМ

Агентство по статистике в 2008 году продолжило работы по модернизации статистических форм. Основная цель модернизации статистических форм - снижение нагрузки на респондентов, посредством сокращения форм, количества показателей в формах, времени заполнения формы, использования новых информационных технологий и другое. В 2008 году проведен анализ всех форм государственной статистической отчетности и было сокращено количество общегосударственных форм до 187, ведомственных до 80. По некоторым формам изменилась периодичность сбора данных: вместо ежемесячной отчетности – квартальная, вместо квартальной – годовая отчетность.

В результате модернизации форм решены следующие проблемные вопросы: как дублирование показателей в формах, между формами; трудоемкость заполнения, наличие громоздких таблиц, некорректность инструкций, избыточная нагрузка на формы и так далее. Нормализованные формы статистической отчетности позволят определить значения в разрезе применяемых классификаторов и идентификаторов и формировать данные для их многомерного представления. Таким образом, в 2008 году модернизировано 76 общегосударственных форм, эффектом проведения работ по модернизации форм станут: снижение нагрузки на респондентов; повышение качества статистических услуг; достоверность информации; удовлетворение потребности пользователей; модернизация и автоматизация всех статистических процессов (сбор, обработка, распространение и хранение данных); использование новых информационных технологий; интегрирование всех информационных систем; сокращение времени и финансовых затрат.

ПРОВЕДЕНИЕ ПРОБНОЙ ПЕРЕПИСИ НАСЕЛЕНИЯ

В рамках реализации Плана мероприятий проведения национальной переписи населения Республики Казахстан в 2009 году, утвержденного постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 ноября 2007 года № 1138 с 25 февраля по 6 марта 2008 года на территории Туркестанской администрации Южно-Казахстанской области проведена пилотная перепись населения.

Цель проведения пилотной переписи состояла в том, чтобы выявить и исправить возможные недостатки или трудности на важных этапах ее проведения – от регистрации до обработки данных о населении.

Программа переписи населения обсуждалась с заинтересованными министерствами и ведомствами, в нее включены их замечания и предложения.

Для осуществления координации и обеспечения согласованных действий органов исполнительной власти региона, оперативного решения вопросов подготовки и проведения переписи была создана комиссия содействия переписи в Туркестанской городской администрации в составе руководителей предприятий, организаций, учреждений, структурных подразделений городской администрации и администрации аульных (сельских) округов.

На основе организационного плана проведения переписи были привлечены переписные кадры - 730 человек, территория администрации была разделена на 32 переписных отдела, 151 инструкторских участка, 511 счетный участок. Кроме того, на практике в реальных условиях принимали участие в качестве переписного персонала представители территориальных департаментов статистики областей, ответственных за подготовку и проведение переписи на местах.

В период подготовки и проведения пилотной переписи среди населения была проведена массово-разъяснительная работа, распространяли агитационные и разъяснительные материалы о целях и задачах переписи, её значении. Также для СМИ 20 февраля 2008 года в г. Шымкенте была проведена пресс-конференция по вопросам пилотной переписи, как важного этапа подготовительной работы к переписи 2009 года.

Благодаря пилотной переписи населения, проведенной в 2008 году в г. Туркестане, получен необходимый материал по методологическим, организационным и инструктивным вопросам, для отработки и принятия в дальнейшем на основной переписи населения. Определена оптимальная норма потребностей переписного персонала, реальная норма нагрузки на них, объем потребностей финансирования и внесены соответствующие коррективы в программу и организационно-методические положения национальной переписи населения Республики Казахстан в 2009 году.

1.4 Жолының не қолданылуы	
1. Төзімділік жағдайы	2. Материал нұсқаның саны
☐ Аспандық үй ☐ Төзімділік үй ☐ Спальник үйі ☐ Облыс қоныс аудару үйі ☐ Қыстақ және қыстақ облысы ☐ Дәлелі үй ☐ Төзімділік және дәлелі үй (кеңестік, дүкен үйі, др.) ☐ Үстелік, аяқ ☐ Дәлелі институттардың үйі ☐ Не қыстақ қоныс аудару (басқару) ☐ Дәлелі жолы қоныс аудару	☐ Керам, шөгінді ☐ Құрылыс материал ☐ Ағаш-бетон ☐ Облыс-бетон ☐ Құрылыс материал ☐ Дерек, аяқ ☐ Металл және (алюминий) ☐ Инженерлік бетон ☐ Сәуір ☐ Құрылыс материал ☐ Дәлелі жолы материал

ВНЕДРЕНИЕ СИСТЕМЫ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА

Статистические данные производятся для широкого круга пользователей. Поэтому, для выполнения своей миссии, статистикам очень важно производить качественные данные, которые пользуются спросом и доверием потребителей. Это очень сложная задача, которая стоит перед статистиками всех стран. Экономистам различных стран был задан вопрос: «Считаете ли Вы, что общественные дебаты в Вашей стране основаны на надежной информации?» В развитых странах на этот вопрос положительно ответили 62% респондентов, в странах СНГ – 43%. По сравнению с другими странами СНГ казахстанская статистика является одним из лидеров и уровень доверия к статистическим данным выше средних показателей. Была заявлена цель Агентства по статистике о повышении уровня доверия к официальной статистике до 70%, для достижения которой в 2007-2008 годах внедрялась система менеджмента качества, отвечающая требованиям международного стандарта ИСО 9001-2000. В декабре 2008 года Агентством по статистике был получен Сертификат, подтверждающий соответствие системы менеджмента качества, применительно к статистической деятельности Агентства, требованиям национального стандарта СТ РК ИСО 9001-2001.

Почему внедрение системы менеджмента качества должно повысить качество статистических данных и доверие к ним? В ходе разработки и внедрения системы менеджмента качества в Агентстве по статистике были регламентированы основные процессы производства и распространения статистической информации. На постоянной основе проводятся мониторинг и измерение процессов, анализируются возможности улучшения.

Для обеспечения функционирования такой системы было разработано 24 документа, включая руководство по качеству, 6 документированных процедур, 15 карт процессов, 2 методические инструкции. Внедренная система менеджмента качества обеспечивает систематическое повышение качества статистических данных.

II. ИТОГИ ВЫПОЛНЕНИЯ ПРОГРАММЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СТАТИСТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН НА 2006-2008 ГОДЫ

Завершилась трехлетняя программа развития государственной статистики на 2006-2008 годы. Целью программы было повышение качества статистической информации путем комплексного внедрения международных стандартов, принятых в Европейском Союзе. Для внедрения международных стандартов программой предусматривалось проведение комплекса работ по пяти взаимосвязанным направлениям, соответствующим задачам программы: улучшение координации, разработка методологии, проведение анализа, внедрение информационных проектов и международное сотрудничество. Подведены итоги четвертой программы развития государственной статистики. В рамках реализации программы были достигнуты следующие результаты:

Внедрение мониторинга статистической нагрузки на предприятия

Мониторинг нагрузки на предприятия Агентством по статистике осуществляется с 2004 года. В результате проводимой работы совершенствуется статистический инструментарий, формы и методы сбора и обработки статистической информации. Кроме этого проводится работа по корректировке нормативно-правовой базы по статистике, расширяется взаимодействие с государственными органами в части обмена статистической информацией.

В 2006 году Агентство по статистике начало системные работы по улучшению качества производственных процессов и услуг, оказываемых органами государственной статистики.

В соответствии с общим направлением реформирования государственной службы Агентством по статистике предпринято ряд мероприятий по внедрению новых стандартов предоставления государственных услуг. Все региональные органы статистики с 2007 года перешли к приему статистических форм от респондентов и оказания им консультационных услуг по принципу «одного окна».

Основными задачами создания службы «одного окна» являются:

- Повышение качества обслуживания респондентов путем расширения перечня предоставляемых услуг;
- Повышение эффективности труда специалистов, работающих в службе «одного окна»;
- Включение в службу «одного окна» новых функций – обслуживание пользователей (распространение статистических данных, консультации и другое).

Главная задача этого нововведения состоит в том, чтобы сделать предоставление информации в органы статистики как можно более доступным, простым и удобным для респондентов.

Проведение научных исследований

В 2006-2008 годах проведено 37 научных исследований с целью создания методологической и методической базы по всем внедряемым международным стандартам.

Научные исследования проведены в целях сокращения периода внедрения стандартов и определения наиболее эффективных путей адаптации международных рекомендаций и стандартов на национальном уровне. Результаты исследований представлены в виде конкретных методологических разработок.

Внедрение новых статистических показателей

В 2006-2008 годах внедрено в производство более 60 новых статистических показателей по 14 статистическим модулям, в том числе модуль показателей конкурентоспособности производства:

Статистика транспорта

Внедрено 20 показателей о работе воздушного транспорта и аэропортов.

Статистика связи

Внедрено 6 показателей по наличию абонентов Интернет с использованием коммутируемого доступа и с использованием высокоскоростного широкополосного доступа.

Статистика цен

Внедрено 2 новых индикатора :

- индекс цен на продукцию и услуги лесного хозяйства;
- индекс цен оптовых продаж.

Кроме того, в состав индекса тарифов на услуги связи для юридических лиц добавлен расчет субиндекса на курьерские услуги. Осуществлялось формирование субиндексов цен по отдельным видам продукции растениеводства и животноводства.

Социальная статистика

Внедрено более 40 показателей и в том числе:

- по экологической статистике внедрено 10 показателей, соответствующим международной классификации отходов;
- по статистике образования внедрено более 20 показателей, большая часть которых характеризуют компьютерную оснащенность, наличие интерактивного оборудования и техническое состояние учебных зданий;
- по статистике труда внедрены более 10 показателей, касающихся стоимости затрат на содержание рабочей силы.

Статистика производства

Внедрены индикаторы, характеризующие деятельность предприятий малого и среднего предпринимательства.

Статистика национальных счетов

- разработаны таблицы для расчета валового выпуска по регионам. Следующим шагом стало распределение таких компонентов, которые ранее не распределялись по регионам: государственное управление; финансовая деятельность; косвенно измеряемые услуги финансового посредничества; налоги на продукты и импорт и субсидии на продукты и импорт;
- изменен формат представления таблиц «затраты – выпуск» (ТЗВ);
- определен перечень отраслей, относящихся к нефтегазовому сектору и

осуществляются расчеты по годовым данным в разбивке по первичному, вторичному и третичному нефтегазовому сектору;

- внедрены расчеты производительности труда.

Подготовка аналитических отчетов

В 2006 – 2008 годах подготовлено 43 аналитических отчетов для информационной поддержки государственных и отраслевых долгосрочных программ развития.

Распространение статистических данных в форме аналитических отчетов с целью более полного, правильного и своевременного использования статистических данных является новым направлением в государственной статистике. Этот новый подход способствует повышению удовлетворенности пользователей статистики.

Реализация проектов технического содействия странам содружества ТАСИС

В рамках консультационной помощи по линии международных организаций Агентством по статистике был реализован проект «Международное сотрудничество по программе технического содействия странам содружества ТАСИС «Статистика 8», в рамках которого реализованы 7 проектов: статистические метаданные, качество микроданных, статистика услуг, статистика связи, конъюнктурные обследования, энергетическая статистика, социальная статистика. По проекту ТАСИС «Статистика 9» были завершены 4 проекта: внедрения новых форм предоставления данных и метаданных пользователям на основе web технологий; совершенствования СНС посредством улучшения квартальных расчетов валового регионального продукта методами производства и образования доходов; внедрение стандартов краткосрочной коммерческой статистики; внедрение стандартов ИСО 9001-2000.

Внедрение системы мониторинга качества на производственные процессы

Проведен комплекс подготовительных работ по внедрению в Агентстве по статистике современной системы менеджмента качества, обеспечивающей мониторинг процессов производства статистической информации. Планируемая работа выполнена в полном объеме. Об этом свидетельствуют Приказ Председателя Агентства по статистике от 20 октября 2008 года №176 «Об утверждении документов системы менеджмента качества Агентства Республики Казахстан по статистике», а также Сертификат соответствия системы менеджмента качества, применительно к статистической деятельности Агентства, требованиям национального стандарта Республики Казахстан СТ РК ИСО 9001-2001 (Сертификат соответствия от 15 декабря 2008 года KZ. 7100237 ККС №03743).

Внедрение информационных систем

Внедрено 5 информационных систем, которые создали основу для формирования единой информационной системы «Государственная статистика»:

- Электронная статистическая отчетность (ЭСО);

Система предназначена для обеспечения сбора и обработки первичных статистических данных на основе применения современных информационных технологий и средств вычислительной техники, при проведении статистических наблюдений и подготовки отчетов по ним. В 2008 году в ЭСО была реализована обработка данных по восьми месячным статистическим формам: 1-П «Отчет предприятий о производстве и остатках продукции (товаров, услуг)»; 1-инвест

«Отчет об инвестициях в основной капитал»; 1-торговля «Отчет о реализации товаров и услуг»; 1-транспорт «Отчет о работе транспорта»; 3-связь «Отчет об услугах почтовой, курьерской и электрической связи»; 1-КС «Отчет о работах (услугах), выполненных строительной организацией»; 2-КС-стройка «Отчет о вводе в эксплуатацию объектов»; 1-ИЖС «Отчет о вводе в эксплуатацию объектов индивидуальными застройщиками».

- Классификации и стандарты;

Система предназначена для автоматизации процессов разработки, внедрения, эксплуатации и распространения статистических справочников и классификаторов и обеспечения распределенного доступа к информации, содержащейся в ней, для других внутренних и внешних информационных систем.

- Хранилище первичной статистической информации;

Данная система используется для загрузки, преобразования, унификации, хранения данных статистических обследований и подготовки отчетов по ним. В 2008 году было осуществлено внедрение в систему 3-х квартальных статистических форм: 1-ПФ «Отчет о производственно-финансовой деятельности предприятия»; 2-МП «Основные показатели деятельности малых предприятий»; 1-ВТ «Отчет о деятельности предприятия внутренней торговли и оказывающего услуги».

- Регистр для социальной статистики;

Назначением регистра является централизованная система сбора, хранения и отображения первичных данных о жилищном фонде Республики Казахстан. Данная система является базовым инструментом для организации и проведения статистических обследований домашних хозяйств.

- Распространения статистической и аналитической информации Агентства по статистике и его территориальных подразделений через единый Интернет-портал.

Информационная система предназначена для предоставления всем заинтересованным пользователям актуальных статистических данных Республики Казахстан, информация о деятельности Агентства по статистике в целом. Данная система является единой платформой доступа к информационным ресурсам Агентства по статистике.

Проведение международных семинаров

Проведены два международных семинара на темы «Переход на новую систему международных классификаций» и «Бизнес-регистры как основа современных статистических систем».

Основными целями семинаров было ознакомление пользователей с основными аспектами и последними изменениями в европейских статистических классификаторах КДЕС (NACE) и КПЕС (CRA), а также с последствиями этих изменений для статистических служб; место и роль бизнес-регистров в статистике. На семинарах были представлены опыт и предложения международной статистики в области классификаций и регистров, примеры совместного использования базовых регистров, других административных источников и статистических обследований, опыт международной работы по административным регистрам юридической единицы и статистическим бизнес регистрам, а также вопросы создания интегрированных статистических систем.

Разработка системы государственных классификаций

Разработана система государственных статистических классификаций в соответствии с новой международной системой классификаций. В рамках модернизации системы статистических классификаций и пересмотра статистических форм Агентством по статистике были пересмотрены все классификации, используемые в статистике. В ведомственные классификаторы внесены изменения и дополнения. Претерпели изменения справочники, используемые для кодирования статистических данных.

В рамках перехода на новые международные классификации видов экономической деятельности (NACE Rev.2) и продукции по видам экономической деятельности (CРА 2008) Агентством по статистике был произведен пересмотр в 2007-2008 годах национальных классификаторов.

В частности, общий классификатор видов экономической деятельности (ОКЭД) и классификатор продукции по видам экономической деятельности (КПВЭД), гармонизированные с международными стандартами, по предложению Агентства по статистике были включены в Планы по государственной стандартизации Республики Казахстан на 2007 и 2008 годы для утверждения их в качестве государственных классификаторов.

В 2007-2008 годах Агентством по статистике проведена работа по разработке нового государственного классификатора продукции по видам экономической деятельности ГК РК 04-2008 (КПВЭД) и приказом Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан № 646-од от 22 декабря 2008 года он утвержден. В основе классификатора КПВЭД принят классификатор продукции по видам экономической деятельности Европейского экономического сообщества CРА.

В 2007-2008 годах разработан и утвержден новый государственный классификатор видов экономической деятельности (ОКЭД). Проведены мероприятия по перекодировке на новый ОКЭД всех единиц содержащихся в Государственном статистическом регистре.

Внедрение новых ОКЭД и КПВЭД в обследованиях, информационных системах и публикациях Агентства по статистике предполагается с 2010 года.

Важным направлением деятельности Агентства по статистике в 2007-2008 годах было создание информационной системы классификаций для более легкого использования классификаций в процессе производства, которая включает действующие и старые классификации, ключи перехода, ссылки к классификациям и ссылки к другим администраторам, позволяющие поддерживать гармонизацию национальных классификаций.

Переход на новую методологию сбора статистических данных

Осуществлен переход на новую методологию сбора статистических данных, обеспечивающую снижение нагрузки на респондентов.

Статистика услуг

Для использования данных административных источников и расчета статистических показателей подписан совместный приказ с Министерством внутренних дел Республики Казахстан о предоставлении баз данных грузового и легкового автотранспорта в объеме, необходимом органам статистики. Кроме того, ведется совместная работа по совершенствованию базы данных автотранспорта Министерства внутренних дел Республики Казахстан с учетом применения государственных классификаторов, что в дальнейшем позволит сформировать Регистр автотранспортных средств, необходимый для перехода на выборочные обследования по статистике транспорта.

В рамках внедрения современных информационных технологий, для снижения нагрузки на респондентов за счет упрощения форм и внедрения современных способов обработки данных были модернизированы девять форм общегосударственной статистической отчетности по статистике торговли.

Проводилось совершенствование методологической базы по обследованию информационно-коммуникационных технологий на предприятиях для проведения в 2009 году выборочных обследований, благодаря чему расширен круг респондентов по обследованию информационно-коммуникационных технологий на предприятиях.

Социальная статистика

С целью снижения нагрузки на респондентов модернизированы формы статистической отчетности: 4-ОС «Отчет о текущих затратах на охрану окружающей среды, экологических платежах и плате за природные ресурсы», 2-ТП (воздух) «Отчет об охране атмосферного воздуха», услуги образования и услуги здравоохранения.

В связи с принятием нового Закона «Об образовании» были объединены формы 1-профтех «Отчет профессиональной школы (лицея)» и 2-НК «Отчет колледжа» и в соответствии с классификацией уровней образования утверждена новая форма 2-НК «Отчет о техническом и профессиональном образовании».

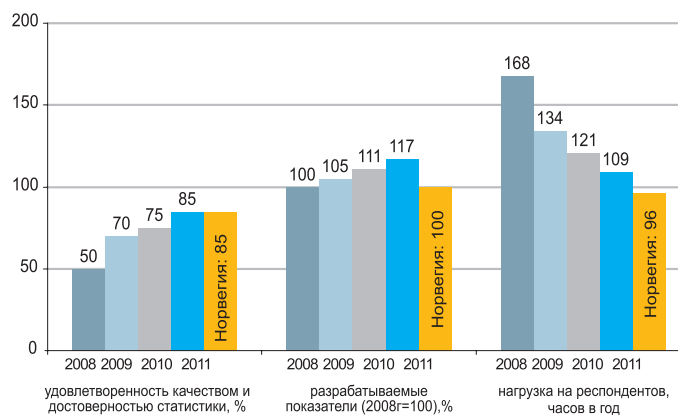
Была доработана и утверждена в качестве общегосударственной статистической отчетности форма ОШ-5 «Отчет вечерней (сменной) общеобразовательной школы», ранее – ведомственная статистическая форма Министерства образования и науки Республики Казахстан.

В целях совершенствования статистической системы показателей и форм отчетности начата поэтапная работа по их модернизации и пересмотру. По статистике труда пересмотрены формы 1-Т (месячная), 1-Т (квартальная), 1-Т (годовая) «Отчет по труду» с разработкой соответствующих постановок задач программного комплекса.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ПЛАН АГЕНТСТВА ПО СТАТИСТИКЕ НА 2009-2011 ГОДЫ

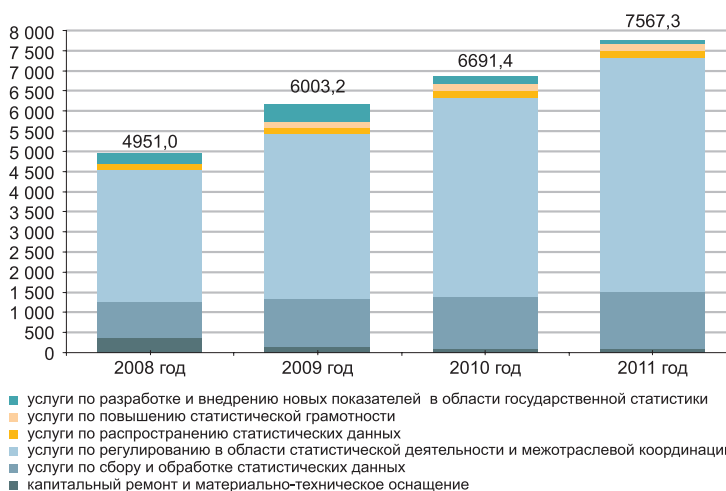
Дальнейшее развитие статистической системы будет осуществляться в рамках Стратегического плана Агентства по статистике на 2009-2011 годы. Основными целями Стратегического плана, отражающими потребности общества в деятельности Агентства по статистике являются постоянное развитие системы статистических показателей, высокий уровень доверия к данным официальной статистики и снижение нагрузки на респондентов.

Целевые индикаторы по Стратегическому плану на 2009-2011гг.

- снижение нагрузки на 10% ежегодно
 - в 2009 на 20% по Меморандуму
- увеличение количества разрабатываемых показателей на 5% ежегодно
- удовлетворение статистикой на 15% ежегодно
 - по Меморандуму до 70% по 2009 году

Бюджет расходов (согласно Стратегическому плану), млн. тг

IV. ВЫПОЛНЕННЫЕ СТАТИСТИЧЕСКИЕ НАБЛЮДЕНИЯ И РАБОТЫ ПО ОТРАСЛЯМ СТАТИСТИКИ

СТАТИСТИКА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ

В целях совершенствования квартальных расчетов макроэкономических показателей в 2008 году на квартальной основе стал рассчитываться ВВП методом образования доходов. После реализации проекта ТАСИС «Квартальные расчеты ВВП» стал рассчитываться ВВП в текущих ценах на квартальной основе, а также в текущих и постоянных ценах – на годовой основе.

Для оценки текущего развития экономики с 2008 года внедрены расчеты краткосрочного экономического индикатора. Разработка данного индикатора была вызвана необходимостью обеспечить пользователей оперативными расчетами, позволяющими судить об изменении экономического развития. Его расчет базируется на изменении индексов (месяц к соответствующему месяцу, период к соответствующему периоду) выпуска по базовым отраслям: сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт и связь, доля которых в объеме ВВП составляет около 67-68%.

СТАТИСТИКА ПРОИЗВОДСТВА

В рамках реализации мероприятий по обеспечению стабильности внутреннего рынка и продовольственной безопасности страны с августа 2008 года ежеквартальный отчет «О наличии и движении зерна» переведен на ежемесячную периодичность, что позволило получать более точную информацию о наличии зерна в республике.

С этой же целью в 2008 году проведена работа по внедрению с 2009 года нового ежемесячного наблюдения «О наличии и движении семян масличных культур».

СТАТИСТИКА УСЛУГ

По статистике транспорта разработано новое наблюдение о работе воздушного транспорта и аэропортов, что позволило улучшить состав разрабатываемых показателей.

Для сбора информации об использовании информационно-коммуникационных технологий в секторе государственного управления было проведено обследование по новой форме 4-информ.

Для формирования информации о развитии несырьевого рынка и рынка товаров с высокой добавленной стоимостью проведено новое обследование предприятий работающих в несырьевом секторе экономики по форме 1-НТР.

Подготовлены новые статистические публикации (бюллетени):

- «Об использовании информационно-коммуникационных технологий сектором государственного управления в Республике Казахстан»;
- «О деятельности предприятий работающих в несырьевом секторе экономики».

Кроме того, расширен перечень публикуемых показателей в отраслевых сборниках.

Произведен переход на выборочный метод обследования по форме 3-информ «Отчет об использовании информационных технологий и производстве связанной с ними продукции (работ, услуг)» на основе международных рекомендаций и стандартов.

Для усовершенствования методических рекомендаций по определению объема розничного товарооборота физических лиц и индивидуальных предпринимателей, осуществляющих торговую деятельность, разработана и утверждена единая форма для индивидуальных предпринимателей 1-ИП торг, проведение наблюдения по которой планируется на 2009 год.

СТАТИСТИКА ЦЕН

В течение 2008 года на базе статистического наблюдения за динамикой цен производителей промышленной продукции проводились расчеты базового индекса цен, исключающего изменения цен на энергию, металлопродукцию и иных волатильных составляющих и факторов сезонного и событийного характера. По результатам подготовлена программа внедрения нового производного показателя статистики цен в практику и его публикации.

СОЦИАЛЬНАЯ СТАТИСТИКА

В рамках выборочного обследования домашних хозяйств было проведено два дополнительных обследования по модулям: «Образование для всех» и «Доступность услуг здравоохранения». В целях проведения обследования были внесены изменения и дополнения в инструментарий модулей, позволившие изучить доступность дошкольного воспитания и обучения, дополнительного образования для различных групп населения, а также получить информацию о доступности услуг здравоохранения, уровне заболеваемости и субъективном отношении к системе здравоохранения членов обследуемых домашних хозяйств. Обследования по данным модулям проводились в 3000 домашних хозяйствах республики, при этом в опрос включались все члены домашних хозяйств. Организация подобных обследований широко применяется в международной практике и позволяет осуществить оценку предоставления отдельных социальных услуг населению на основе его субъективных характеристик, при этом не требует дополнительных финансовых и трудовых ресурсов.

В 2008 году на основе соглашения между Правительством Республики Казахстан и Всемирным Банком в рамках совместных экономических исследований начата работа над проектом «Оценка бедности». В течение первого года реализации проекта (ноябрь 2008 - июнь 2009) планируется выработать рекомендации по совершенствованию системы измерения, мониторинга и оценки бедности, усовершенствовать методологию измерения и мониторинга бедности (пересмотр базового и дополнительного инструментария), определить методологию и подходы к составлению карт бедности.

V. РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

В 2008 году была разработана информационная система «Сканерная обработка форм статистической отчетности» (СОФСО), которая предназначена для повышения эффективности распознавания, верифицирования информации с бумажных носителей и занесения их в единую базу данных Агентства по статистике.

В соответствии с утвержденной Правительством Программы развития «электронного правительства» на 2008-2010 годы Агентством была начата работа по созданию единой статистической информационной системы «е-Статистика» (далее ЕСИС – «е-статистика»). Планируется, что ЕСИС – «е-статистика» будет охватывать республиканский масштаб и объединять в себе совокупность эксплуатируемых и создаваемых информационных систем, с применением передовых информационных технологий и телекоммуникационных систем, интегрированную с инфраструктурой «электронного правительства» и с информационными системами заинтересованных государственных органов в целях доступности открытых статистических данных и прозрачности методологии их формирования для всех заинтересованных пользователей.

В целях обеспечения информационной безопасности Агентства по статистике была разработана и утверждена Приказом Председателя Агентства по статистике Политика информационной безопасности.

Для обновления компьютерной техники Агентства по статистике и его территориальных подразделений было приобретено: 2800 персональных компьютеров, 61 сервер, 90 принтеров, 49 многофункциональных устройств, ленточных и дисковых массивов, источников бесперебойного питания, маршрутизаторов, коммутаторов, кондиционеров для серверного оборудования, WiFi-проектор, оборудования для организации видео, голосовой связи и конференций; лицензионное программное обеспечение системы удаленного мониторинга для серверной комнаты.

При подготовке к проведению переписи населения была проведена установка 40 персональных компьютеров и необходимого программного обеспечения для обучения по переписи населения сотрудников Агентства по статистике и его территориальных органов.

VI. МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

Международное сотрудничество Агентства по статистике осуществлялось в рамках постоянного взаимодействия с международными организациями и статистическими службами зарубежных стран.

В 2008 году 67 сотрудников Агентства приняли участие в 49 международных мероприятиях за рубежом:

- 39-ая сессия Статистической комиссии ООН;
- Совещание глав национальных статистических органов стран Организации Экономического Сотрудничества (ОЭС);
- Семинар по миграции Европейской экономической комиссии ООН (ЕЭК ООН);
- Семинар по нетрудоспособности в Бангкоке, Таиланд;
- Семинар по национальным счетам и ненаблюдаемой экономике ЕЭК ООН;
- Совещание по результатам переписей населения и жилищ, проведенное совместно ЕЭК ООН и Евростат;
- Тренинг по отчетности предприятий в Осло, Норвегия;
- Конференция по тренингу в Висбадене, Германия;
- Семинар по статистике сельского хозяйства в Москве;
- Конференция ЭКОСОС в Вашингтоне, США;
- Семинар высокого уровня для стран ТАСИС в Ташкенте;
- 37-ое заседание Совета руководителей статистических служб СНГ;
- 56-ая пленарная сессия Конференции европейских статистиков.

Проведены 9 семинаров с участием международных делегатов по таким отраслям, как:

- Статистика цен, ЕЭК ООН;
- Политика распространения, ЕЭК ООН, Словения;
- Дизайн и аналитика, Норвегия;
- Регистр населения, Норвегия;
- Статистика труда, Норвегия;
- Бизнес регистр, Норвегия, Нидерланды;
- Дизайн вопросников, Норвегия;
- Информационные технологии, Германия, Австралия;
- По регистрам и классификаторам, Кыргызстан, Россия, Статкомитет СНГ, Норвегия, Нидерланды.

Реализованы обучающие курсы и стажировки для сотрудников Агентства по статистике по следующим направлениям:

- Учебные курсы по дизайну выработки обследования домашних хозяйств, Тегеран;
- Обучающие курсы по национальным счетам и нетрудоспособности, Корея;
- Учебные курсы по национальным счетам, Вашингтон;
- Краткосрочная статистика, Регистр населения, Норвегия;

- Метаданные, Латвия;
- Статистика цен, Литва;
- Метаданные, Хорватия;
- Статистика ИКТ, Италия;
- Непроизведенные активы, Дания;
- ВРП и статистика торговли, Россия;
- Сельское хозяйство и структурная статистика, Канада.

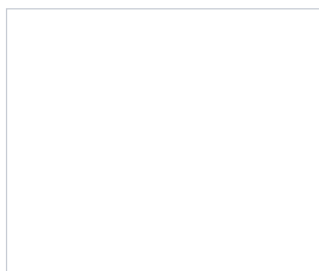
Продолжилось сотрудничество с другими статистическими службами зарубежных стран. В частности, со статистической службой Норвегии. В рамках проекта «Техническое сотрудничество Фаза 1» сотрудничество началось в 2005 году. В марте-апреле 2008 года состоялся визит сотрудников статистической службы Норвегии в Казахстан с целью обсуждения Фазы 2 статистического сотрудничества между Казахстаном и Норвегией. Были обсуждены возможные сферы и темы взаимодействия, определены проектные отрасли сотрудничества.

Европейской экономической комиссии ООН совместно с Экономической и социальной комиссией по Азии и Тихоокеанскому региону в рамках проекта Глобальная Оценка была проведена оценка статистической системы Казахстана. Целью этой Оценки является описание и анализ текущей ситуации в Агентстве Республики Казахстан по статистике и статистической системе Казахстана в целом, так же как и планов по улучшению возможностей предоставления своевременной, точной, авторитетной и уместной информации пользователям.

В июле 2008 года в ходе встречи с представителем по сельскому хозяйству Продовольственной и сельскохозяйственной организации ООН (ФАО ООН) было проведено обсуждение вопросов дальнейшего сотрудничества между ФАО и Агентством по статистике.

В ноябре 2008 года в ходе встречи с представителем Статистической службы ФРГ достигнуты договоренности по проектному сотрудничеству 2009-2012 годы.

В 2008 году Агентство по статистике осуществило подписание двусторонних Меморандумов о взаимопонимании со статистической службой Норвегии и Министерством экономики Латвии.

VII. ФИНАНСИРОВАНИЕ И СТРУКТУРА АГЕНТСТВА ПО СТАТИСТИКЕ

Общий объем финансирования в 2008 году составил 7585193 тыс. тенге, что на 21,7% выше уровня 2007 года, это связано с мероприятиями по подготовке к проведению переписи населения в 2009 году, на долю которых приходится свыше трети всего объема финансирования Агентства по статистике. По остальным расходам на услуги финансирование Агентства по статистике было меньше на 10%, а по капитальным расходам – в 3 раза меньше, чем в 2007 году.

Бюджетные подпрограммы	Результаты
<p>Всего - 7585193 тыс. тенге</p> <p>Обеспечение деятельности уполномоченного органа в области статистики, Аппарат центрального органа (289078 тыс. тенге)</p> <p>Обеспечение деятельности уполномоченного органа в области статистики, Аппараты территориальных органов (2501002 тыс. тенге)</p> <p>Повышение квалификации государственных служащих (22837 тыс. тенге)</p> <p>Капитальный ремонт зданий, помещений и сооружений государственных органов (111548 тыс. тенге)</p> <p>Материально-техническое оснащение государственных органов (24290 тыс. тенге)</p> <p>Обеспечение функционирования информационных систем и информационно-техническое обеспечение государственных органов (429982 тыс. тенге)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прямой результат: функционирование статистической информационной системы и ее совершенствование; повышение профессионального уровня - 1205 человек; обучение государственному языку – 938 человек; обучение английскому языку - 30 человек. 2. Конечный результат выполнен, удовлетворены потребности физических и юридических лиц в статистических данных, характеризующих состояние и тенденции социально-экономического развития Республики Казахстан. 3. Финансово экономический результат: средние затраты на повышение квалификации одного государственного служащего - 9,4 тыс. тенге; средние затраты на обучение государственному языку одного государственного служащего - 12,4 тыс.тенге; средние затраты на обучение английскому языку одного государственного служащего - 10,2 тыс. тенге. 4. Своевременность: в течение года в соответствии со сроками реализации мероприятий. 5. Качество: повышение качества статистических данных на основе обучения персонала, улучшения условий их труда и внедрения международных статистических стандартов; повышение профессионального уровня квалификации государственных служащих, в соответствии с современными экономическими условиями, по результатам которого предполагается: 4 процента - доля государственных служащих, которые после прохождения обучения государственному языку перейдут на делопроизводство на государственном языке; 4 процента - доля государственных служащих, которые после обучения английскому языку будут работать с документами на английском языке; 5 процентов - доля государственных служащих, которые после прохождения курсов повышения квалификации будут претендовать на занятие вышестоящих должностей.

Бюджетные подпрограммы	Результаты
Обработка и распространение статистической информации (1036854 тыс. тенге)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прямой результат: ввод и обработка 100% показателей статистической отчетности. Проведение аналитических работ. Проведение статистических наблюдений, предусмотренных Планом статистических работ. 2. Конечный результат: обеспечение пользователей статистической и аналитической информацией. 3. Финансово – экономический результат: увеличение пользователей информационной системы на 10% в течение года. 4. Своевременность: обеспечение пользователей статистической и аналитической информацией в сроки, предусмотренные Планом статистических работ, а также сроками реализации мероприятий. 5. Качество: повышение релевантности статистической информации путем учета потребностей пользователей.
Создание информационных систем органов государственной статистики (217876 тыс. тенге)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прямой результат: обеспечены создание информационных подсистем “Распространение статистической и аналитической информации Агентства Республики Казахстан по статистике и его территориальных подразделений через единый Интернет-портал”, “Регистр для социальной статистики”, “Хранения и обеспечения конфиденциальности первичных статистических данных”, “Учета изменений в системе статистических классификаций”, “Сбора статистической отчетности по e-mail”. 2. Конечный результат: оперативное обеспечение пользователей статистической информацией в электронном виде, повышение качества статистических данных за счет автоматизации процедур сбора, обработки и распространения данных (обеспечение полноты и своевременности обновления данных), увеличения видов собираемой статистической информации, скорости обработки статистической информации. 3. Финансово-экономический результат: разработка информационной подсистемы «Распространение аналитической и статистической информации Агентства Республики Казахстан по статистике и его территориальные подразделений через единый Интернет-портал», который будет объединять информационные системы республиканского и регионального уровня, позволит осуществлять своевременное исполнение запросов и подготовки ответов, как государственным органам, так и всем пользователям статистической информации. <p>Создана информационная подсистема «Регистр для социальной статистики» позволит решить задачи по сбору, обработке и распространению первичных данных, имеющих прямое или косвенное отношение к домашним хозяйствам и их жилищным условиям. Реализация проекта позволила оптимизировать выборки домашних хозяйств. В настоящее время затраты на обследования домашних хозяйств составляют 155 млн. тенге. Сокращение сети на 30% даст экономию-50 млн. тенге в год. Сократятся затраты местных исполнительных органов Республики Казахстан на ведение первичного учета жилищного фонда, т.к. они получают доступ к информационной подсистеме «Регистр для социальной статистики». Эффект от использования информационной подсистемы «Регистр для социальной статистики» в очередной национальной переписи населения составит 300 млн. тенге, т.к. 50 тысяч счетчиков с оплатой 15 тыс. тенге будут работать на 4 месяца меньше.</p>

Бюджетные подпрограммы	Результаты
	<p>Создана информационная подсистема «Хранения и обеспечения конфиденциальности первичных статистических данных» позволит осуществлять глубокую переработку первичной статистической информации и позволит решить широкий спектр информационно-аналитических задач. Прогнозируемое суммарное сокращение затрат на проведение дополнительных статистических наблюдений в первые три года (2008-2010гг.) эксплуатации информационной подсистемы «Хранения и обеспечения конфиденциальности первичных статистических данных» составит 322,4 млн. тенге. При затратах на создание информационной подсистемы «Хранения и обеспечения конфиденциальности первичных статистических данных» – 211,625 млн. тенге итоговая экономия средств государственного бюджета составит 110,7 млн. тенге.</p>
<p>Прикладные научные исследования в области государственной статистики (41377 тыс. тенге)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прямой результат: прикладные научные исследования по совершенствованию методологии государственной статистики по 13 темам будут способствовать внедрению нового инструментария, повышению качества статистических данных и сопоставимости их на международном уровне. 2. Конечный результат: создание научно-обоснованных методик, в том числе по переходу на новую систему международных статистических классификаций, внедрению и совершенствованию статистических показателей отраслевой статистики и системы национальных счетов, разработке метаданных для Государственного статистического регистра и распространения статистической информации. 3. Финансово-экономическая эффективность: средняя стоимость проведения прикладных научных исследований по данной теме составляет 3182,8 тыс. тенге. 4. Своевременность: в течение года в соответствии с установленными сроками выполненных мероприятий. 5. Качество: методологические разработки ускорят внедрение международных стандартов их адаптацию на национальном уровне, позволят повысить качество статистических данных, улучшат информационное обеспечение органов государственного управления, а также широкой общественности.
<p>Проведение сельскохозяйственной переписи (261320 тыс. тенге)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прямой результат: публикация окончательных данных сельскохозяйственной переписи. 2. Конечный результат: получение совокупных показателей, характеризующих отрасль «сельское хозяйство»: инфраструктура, земельная площадь, посевная площадь сельскохозяйственных культур, их сортовой состав, численность сельскохозяйственных животных, их половозрастной и породный состав, помещения для содержания сельскохозяйственных животных и птицы, сельскохозяйственная техника и оборудование, машинно-тракторные станции, ремонтные мастерские и другие, животноводческие комплексы и птицефабрики, постройки, сооружения и холодильники для хранения сельскохозяйственной продукции и нефтепродуктов, мини-цеха по переработке сельскохозяйственной продукции; получение первичных данных по основным характеристикам сельского хозяйства, которые будут использоваться в качестве базисных величин при разработке

Бюджетные подпрограммы	Результаты
	<p>оценок в периоды между сельскохозяйственными переписями, а также создание генеральной совокупности всех товаропроизводителей, занимающихся как производством, так и переработкой и хранением сельскохозяйственной продукции для проведения последующих сельскохозяйственных выборочных обследований.</p> <p>3. Финансово-экономический результат: базы данных сельскохозяйственной переписи используются в качестве базисных величин при разработке оценок в периоды между сельскохозяйственными переписями и для актуализации статистического регистра, регистра сельскохозяйственных формирований.</p> <p>4. Своевременность: в течение года в соответствии со сроками реализации мероприятий.</p> <p>5. Качество: способствует повышению качества информации о состоянии и тенденциях развития роли каждой категории сельскохозяйственных товаропроизводителей в формировании продовольственных ресурсов страны. Возможность получения полной количественной и качественной информации о сельскохозяйственной отрасли.</p>
<p>Проведение национальной переписи (2634189 тыс. тенге)</p>	<p>1. Прямой результат: в результате реализации подпрограммы материалы проведения апробации материалов переписи населения и комплекса мероприятий подготовительного этапа работ к основной переписи населения 2009 года, с учетом предложений и замечаний ученых демографов и других специалистов, рекомендаций и опыта международных организаций, будут использованы в проведении основной переписи 2009 года, в ходе которой будут получены данные по всем территориям: их распределению по полу и возрасту, брачному состоянию, национальному составу, образовательному уровню, числу и размеру домохозяйств, степени владения языками, занятости и др.</p> <p>2. Конечный результат:</p> <p>1) детальное изучение и анализ всего механизма проведения основной переписи населения при апробации материалов переписи населения, после обсуждения с учеными, специалистами министерств и ведомств и другими пользователями информации доработка программы подготовки и проведения основной переписи населения 2009 году.</p> <p>2) изготовление картографических материалов: схематических планов карт районов и населенных пунктов.</p> <p>3) получение списков жилых домов в населенных пунктах, служащие контрольным документом для определения полноты учета населения.</p> <p>4) составление организационных планов проведения переписи населения на основании составленных списков домов в населенных пунктах, деление территории районов и населенных пунктов на переписные участки: переписные отделы; инструкторские участки; счетные участки.</p> <p>5) определение необходимой численности переписных работников, потребностей в помещениях и автотранспорта.</p> <p>3. Финансово-экономический результат: Выполнение подпрограммы станет ключевым элементом эффективной организации проведения основной переписи населения, в части определения реальных финансовых расходов на проведение основной переписи населения и эффективного использования средств, выделяемых из республиканского бюджета на ее проведение.</p>

Бюджетные подпрограммы	Результаты
<p>Развитие человеческого капитала в рамках электронного правительства (14840 тыс. тенге)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прямой результат: формирование новой отрасли статистики-статистики Информационного общества. 2. Конечный результат: проведен мониторинг основных показателей пользователей сети Интернет: общее количество пользователей в целом по Республике Казахстан, по областям с разбивкой на город и село; доступ к информационно-коммуникационным технологиям (место и чистота использования компьютера и Интернета); распределение пользователей Интернет по половозрастным характеристикам; распределение пользователей по уровню образования и уровню компьютерной грамотности; основные пункты доступа и оборудование используемое для подключения к сети; основные цели использования сети и наиболее востребованные услуги Интернет; показатели Интернет-коммерции (структура услуг и товаров, которые заказывали через Интернет); основные проблемы, которые возникают при использовании Интернет. 3. Финансово – экономический результат: определение уровня компьютерной грамотности и обеспеченности населения услугами Интернет. 4. Своевременность: в течение года в соответствии со сроками реализации мероприятий. 5. Качество: выходная информация формируется на основании обобщения и распространения первичной информации, полученная в ходе обследования 21000 домашних хозяйств.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі орталық аппаратының құрылымы
Структура центрального аппарата Агентства Республики Казахстан по статистике

